

Anglai Užėmė Tobruką Libijoje

KRISLAI

Didysis žygis.
Gali būti pradžia pabaigos.
Piktos valios žmonėms.
Hitlerizmo dvasia So.
Bostone.
Melas be galo.
Rašo A. BIMBA

Darbo Žmonių
Dienraštis
Kaina \$6.00 Metams
Užsieniuose \$8.00
Brooklyne \$6.50
Metams

LAISVĖ

THE LITHUANIAN DAILY

No. 268

LAISVĖS

ANTRASAS: 427 LORIMER STREET
Telephone: STag 2-3878

Brooklyn, N. Y., šeštadienis, Lapkričio-Nov. 14, 1942

Pavienio Numerio Kaina 3c.

Metai XXXII. Dienraščio XXIV

AMERIKIEČIAI ARTINASI PRIE TUNISIJOS SIENOS

Anglai Išmušė Nacius iš Tobruko, Nuėjo 150 Mylių Atgal

Pagaliau pasijudino garbingoji Amerikos armija. Ji kirtė tokį smūgį, kokio nė sapne nesitikėjo Berlyno bestijos.

Mūsų armijos žygiai Šiaurinėje Afrikoje uželektrizavo visą pasaulį. Džiaugsma ir viltį sukėlė visuose laisvę mylinčiuose žmonėse, o baimę ir pasitūmimą Ašies tironuose.

Kaip atrodo, tai neužilgo vienas kontinentas, Afrika, bus visai apvalytas nuo fašistinės pavietrės. Iš vienos pusės, nuo Egipto, anglai, iš kitos pusės, nuo šiaurės, amerikiečiai, suspaus ir sutriuškins Rommelio armijas.

Aštuonias simtais penkiomis dešimtimis laivų buvo nugabenta ir Afrikoje iskelta mūsų krašto armija. Tai galybė, prieš kurią iki šiol tam sausumyje sutirpo visos priešingos jėgos.

Prasidėjo kova už Tunisiją. Kai ta Francijos kolonija bus paimta, talkininkų jėgos atsistos netoli Italijos. Mussolinio kinkos dreba...

Hitlerio gaujos okupavo visą Franciją. Bet iš jos nieko daugiau jau nebegaus, ką galėjo iki šiol gauti. Lavalis jau ir taip buvo kraštą pardavęs Berlyno gengsteriui.

Su amerikiečių pasijudimu staiga šio karo istorija pakrypo kito pusėn—gerojon. Prasideda nauja fazė. Nuo defesyvo—gynimosi — talkininkai pereina prie ofesyvo — užpuolimo.

Tūlas išsigimėlis So. Bostono "Keleivys" (lapkr. 11) bara mus, kam mes keliamo aikštėn ir smerkiame nacių okupantų budeliskus darbus Lietuvoje. Jis taip įtužęs, jog nesuivaldomai šaukia, o kodėl jūs pamirštate "budeliskus bolševikų darbus Lietuvoje?"

Mes nepamirštame, nes negalima pamiršti to, ko nebuvo. Iki šiol dar niekas neįrodė, kad tarybinė Lietuvos vyriausybė būtų nors viena lietuvių nuteisus mirtin ar sušaudžius. Tai už ką jai primesti budeliskumą? Nėra už ką.

Ir tie, kurie išgalvoja ir primetinėja Lietuvoje bolševikams kokius ten budeliskus darbus, yra pasamdyti ir gerai apmokami Hitlerio agentai.

"Keleivio" redaktorius pirmas iš lietuvių užsitarnavo nuo Hitlerio pirmą medalį už antisemitizmą. Bet dabar turės gauti ir kitą, būtent, už pasirodymą pirmu lietuvišku redaktorium, kuris praktikoje pradėjo pritaikyti Hitlerio rasinę teoriją ir prieš negrus — juodveidžius.

"K." lapkr. 11 dieną skaitau: "Verčiau už žydą ir negerį, negu už lietuvi." Kitoj vietoje vėl: "Benjamin Davies, nigeris."

Tiktai vergų savininkai savo vergus vadindavo "nigeriais." Tiktai paskutiniai išsigimėliai ir juodašimčiai Amerikoje šiandien negrus kolioja "nigeriais."

"Niger" yra žaidimo, pažeminimo ir paniekimo žodis. Tą puikiai žino ir Michelsonas.

Kai žmogus politiniai prasi-meluoja, tai meluoja ir tada, kada aiškiai save pasistato melagium. Melavimas tampa

Cairo, Egiptas, lapkr. 13. — Anglų kariuomenė užėmė Bardia, o paskui Tobruką, uosto miestą Libijoje, 80 mylių į vakarus nuo Egipto sienos. Amerikiečių ir anglų bombanešiai nuskandino nacių valtis su reikmenimis ties Tobruku. Likučiai Rommelio vokiečių armijos, kiek tik pajėgdami, nešdinasi tolyn į vakarus per Libiją, ir jų daliniai nubėgo jau 150 mylių atgal nuo Egipto rubežiaus.

Bėgančius nacius, jų trokus ir visus įrengimus be atlaidos naikina anglų ir Amerikos orlaiviai. Amerikiečiai lakūnai sako, "net sunku būtų nepataikyti" ir bėgančių priešų būrius ir eiles.

Anglai paima nelaisvėn vis daugiau ir daugiau hitlerininkų.

Gal Vokiečiai Nešdinasi iš Tunisijos?

Cairo, lapkr. 13. — Anglai nušovė į jūrą ties Malto sala šešis didelius transportinius vokiečių orlaivus pilnus kareivių. Tie orlaiviai skrido nuo Tunisijos į šiaurius. Anglai, todėl, spėja, kad vokiečiai jau stengiasi išgauti nacius, kuriuos buvo atsuntę į Tunisiją, Francijos koloniją Šiaurinėje Afrikoje, prieš amerikiečius ir anglus.

Sovietiniai parašutistai, nusileidę iš orlaivių, užpuolė nacių lėktuvų stovyklą šiame fronte ir sunaikino 13 vokiečių orlaivių, o sužalojo dar 10.

jo liga arba taip vadinama antrąja prigimtimi.

Tokiu yra Pijus Grigaitis. Meluoja jis per akis. Pavyzdžiui, "Naujienose" lapkričio 11 d. jis sako: Komunistų Partijos kandidatas į New Yorko valstijos gubernatorių Israel Amter gavo viso labo 10,637 balsų iš 4,037,109, paduotų už visus kandidatus krūvoje.

Gi faktas yra, kad tik vienam New Yorko miestui Amteris gavo 42,000 balsų su viršum. Kiek gavo kitoše tos valstijos dalyse, dar nepasakelbta.

Tai koks tikslas to Chicago melagiaus keturiais sykiams sumažinti skaitlines? Jei gi melas nebūtų virtęs jo ant-rąja prigimtimi, tai jis juk žinotų, kad tik save pasinie-kina šitaip meluodamas.

Miesto Alžyro (Algiers) uostas šiaurės Afrikoje. Alžyras buvo pirmutinis miestas šiaurės Afrikoje, pasidavęs amerikiečiams.

Amerikiečiai Nuskandino 8 Japonų Laivus, Smogė Keturiem Priešų Transportam

Amerikos Lakūnai Nukirto 17 Japonų Orlaivių

Australija, lapkr. 13. — Didieji Amerikos bombanešiai, Lekiančios Tvirtovės bombomis smogė į keturis stambius japonų transporto laivus Buin-Faisi uoste. Tie laivai buvo pilni kareivių ir karo įrankių, priruosti gabenti pastiprinimus japonam į Guadalcanal salą prieš amerikiečius. Supran-

tama, kad amerikiečių bombos padarė jiems skaudžių nuostolių. Amerikos submarinai Tolimųjų Rytų vandenys nuskandino dar aštuonis japonų laivus, tarp kurių buvo ir vienas karinis laivas-naikintuvas.

Oro mūšiuose virš Guadalcanal salos amerikiniai

kovos lėktuvai nukirto žemyn 12 didelių Japonijos orlaivių-bombanešių ir penkis lėktuvus kovotojus; šalia to, amerikiečiai dar turbūt, sunaikino tris priešų bombanešius ir du lėktuvus kovotojus. Savo gi amerikiečiai viso neteko tik tai septynių kovos lėktuvų.

Naciai Bando Panaujint Ofensyvą Prieš Stalingradą

Maskva, lapkr. 13. — Vokiečiai su naujais atsarginiais mėgino panaujinti savo ofensyvą Stalingrado srityje, bet jų atakos pasirodė jau silpnesnės, negu pirma. Raudonarmiečiai atmušė visus priešų puolimus su sunkiais naciam nuostoliais.

Diena pirmiau viename Stalingrado sektoriuje hitlerininkai buvo pasivargę pirmyn 100 iki 200 jardų, užtat kitame sektoriuje Sovietai atmetė priešus 400 jardų atgal.

Nalčio srityje, Kaukaze, raudonarmiečiai atėmė iš vokiečių dvi apgyventas vietas; o ties Maikopu sovietiniai parašutistai užklupo nacių lėktuvų stovyklą, supleškino 13 jų orlaivių ir sužalojo dar 10. Paskui visi sveiki pasišalino.

(Platesnių žinių iš Sovietų fronto yra 5-me puslapyje.)

Darlan Prašo Franc. Laivyną Plaukt pas Talkininkus

Talkininkų štabas šiaur. Afrikoj. — Admirolas Jean Darlan, buvęs visų Vichy Francijos karo jėgų vyriausiasis komandierius, prašė per radiją lapkr. 12 d., kad francūzų karo laivų komandieriai Toulone, pietinėje Francijoje, atplukdytų tuos laivus į šiaurinę Afriką. Savo kalboje jis patarė, kad Toulone esąs Francijos laivynas prisidėtų prie Amerikos ir Anglijos laivynų arba kad bent pasišalintų iš Toulono, nes jeigu jis ten stovės, tai vokiečiai galės tą laivyną užgrobti.

Gen. MacArthuro Kovotojai Sumušė Japonus

Australija, lapkr. 13. — Generolo MacArthuro kariuomenė New Guinea saloje išmušė japonus iš šešių mylių ilgio linijos tarp Oivi ir Gorari kaimų ir žygiuoja pirmyn linkui Wairopi.

18-19 Metų Jaunuo-liai bus Besalyginiai Imami Armijon

Washington. — Jungtinių Valstijų senatas, pagaliau, priėmė prezidento Roosevelt'o pasiūlymą imti kariuomenėn 18-19 metų jaunuolius be nustatyto laiko jiems lavinti. Tuo senatas ketvirtadienį atšaukė savo pirmašį pataisymą, kuris reikalavo tokius naujokus lavinti ištiesus metus Amerikoje pirm siunčiant juos karran užsieniuose.

Kongreso atstovų rūmas iš karto priėmė prezidento sumanymą taip, kaip jis buvo pasiūlytas.

Kongreso tarimas perduotas prezidentui pasirašyti. Ir numatoma, jog po 40 iki 60 dienų jau bus šaukiami kariuomenėn 18-19 metų jaunuoliai.

Berlyno radijas skelbė, visai be jokio patvirtinimo, būk nacių submarinai nuviskandinę vieną anglų šarvuotlaivį ir tris prekinius laivus.

Amerikos ir Anglų Armija Tikrai Nugalės Priešų Bandymus Atsispirti

London, lapkr. 13. — Galingos amerikiečių ir anglų jėgos sparčiai per Alžyrą maršuoja vis artyn Tunisijos, Francūzų kolonijos sienos, šiaurin. Afrikoj. Talkininkų karininkai pareiškė, kad nei Vichy francūzai, nei bet kokie jų pagalbininkai nepajėgs sulauktyt

Vokiečiai Pabūgę Francūzų Laivyno Kanuolių

London. — Nacių radijas paskelbė, kad jie neužims Toulono uosto aptvirtintos srities, pietinėje Francijoje, bet "apsaugosia" ten esamą francūzų laivyną, kurio komandierius yra admirolas de la Borde.

Tas francūzų komandierius, įsiveržus vokiečiams į Vichy Franciją, užreikšė, kad jo laivynas visomis jėgomis gins savo stovyklą. Įvairūs pranešimai teigia, kad to laivyno kanuolės užtaisytos ir atkreiptos prieš nacius. Menama, jog tik todėl vokiečiai kol kas nedrįso užimti aptvirtintą Toulono ruožą ir nemėgino užgrobt francūzų laivyną.

Toulone stovi trys Francijos karo didlaiviai, vienas lėktuvlaivis, aštuoni šarvuotlaiviai, 26 submarinai ir 25 naikintuvai.

Hitlerininkai tik laukia progos ar priekabės tą laivyną užgrobti ir per savo radiją skelbia, būk girdi, "francūzų laivynas esąs pasirusęs išvien su vokiečių jėgomis gint Francijos žemę."

Hitleris Siūlo Francijai Taikos Sąlygas?

London. — Iš patikimų šaltinių sužinota, kad Hitleris pasiūlė Vichy Francijos valdžiai daryt taiką su Vokietija šitokiomis sąlygomis:

Vokiečiai sugrąžins Francijai visą užimtas žemes, tiktai be Alsace ir Lorraine provincijų, o šios provincijos liksiančios savivaldiškos. (Jos jau inkorporuotos į Vokietijos valstybę.) Vokiečiai padėsia Francijai atgriebt kolonijas, užimtas kitų kraštų.

Italai atsakysią nuo savo reikalavimų pervest Italijai Francijos Tunisiją, Ni-ce ir Korsiką.

amerikiečių ir anglų žygiavimo per pačią Tunisiją į Libiją. O per Libiją iš vakarų pusės amerikiečiai ir angliai trauks į Tripolį, svarbiausią italų uostamiestį tame krašte. Tuom amerikiečiai ir angliai stengsis užkirst kelią bėgančioms nuo anglų iš rytų pusės vokiečiams ir italams, kad fašistai negalėtų pasprūkt per Tripolį iš šiaurinės Afrikos.

Vichy radijas skelbė, kad Amerikos orlaiviai bombardavo Tunisą, Tunisijos sostamiestį su uostu.

(Turbūt, jie taikė bombas į nacius, kurių tūkstantis ar daugiau, pagal pirmesnius pranešimus, buvo susispietę apie Tuniso orlaivių stovyklą.) (Daugiau žinių apie amerikiečių žygius šiaurinėje Afrikoje yra 5-me puslapyje.)

EXTRA Amerikiečiai Įmaršavo į Tunisiją!

LONDON, lapkr. 13. — International News Service pranešė, kad Amerikos ir Anglijos kariuomenė iš Alžyrijos jau permaršavo per sieną į Tunisiją, paskutinę Francūzų šiaurinės Afrikos koloniją.

Rytinėmis penktadienio žiniomis, amerikiečių kariuomenė tada buvo 50 mylių nuo Tunisijos sienos.

Pirmo to amerikiniai ir anglų orlaiviai triuškino Tunisijos lėktuvų stovyklą, kur spietėsi vokiečiai ir italai; supleškino 40 iki 50 fašistų orlaivių.

Amerika Pasistatys 24 Milionus Tonų Laivų Per Du Metus

New York.—Kokiu spartumu dabar Amerikoje statoma laivai, tai prezidento Roosevelt'o programa bus įvykdyta ir šiemet pastatyta 8 milijonai tonų laivų, o kitamet 16 milijonų tonų, pareiškė admirolas E. S. Land, pirmininkas Jungtinių Valstijų Marininkystės komisijos.

New Guinea. — Australai išmušė japonus iš svarbiausių jų pozicijų ties Oivi.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY, PUBLISHED BY
The Laisvė, Inc.
Every day except Sunday
Established April 5, 1911
427 LORIMER STREET, BROOKLYN, NEW YORK
Tel. STagg 2-3878

President Jos. Weiss
Secretary Treasurer J. Gasunas
Editor Roy Mizara

SUBSCRIPTION RATES:	
United States, per year	\$6.00
United States, six months	\$3.25
Brooklyn, N. Y., per year	\$6.50
Brooklyn, N. Y., six months	\$3.50
Foreign countries, per year	\$8.00
Foreign countries, six months	\$4.00
Canada and Brazil, per year	\$7.00
Canada and Brazil, six months	\$3.75

Entered as second class matter March 11, 1924, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

Ką Jis Veiks Dabar?

Nereikia nei aiškinti, kad nepaprastai gražiai pavykęs Jungtinių Tautų (vyriausiai Amerikos ir Anglijos) iškilimas ginkluotų jėgų į šiaurės Afriką, sumaišė Hitleriui protą, sukrikdė jo planus.

Iki šiol juk jis ir jo generalinis štabas diktavo, kur, ką ir kada pulsi, kur, kada ir kaip atidaryti naują frontą. Jis buvo "pasaulio viešpats" ir tūlimas galėjo atrodyti, kad jis tuo būdu ir laimės karą.

Bet štai įeina į karą areną Amerikos kovotojai ir Amerikos ginklai. Per keturias dienas jie parodo, kad jų žaibo karas, jų blizgygas gali atlikti didesnius žygius, negu kas nors iki šiol pasaulij atliko. Per keturias dienas jie užima Francūzų Morokko, jie užima Francūzų Alžyrą, — jie užima virš 1,000 ilguo juos pakraštį su miestais ir tvirtumomis, su laivais ir kitokiomis gerybėmis, kokios ten buvo. Penktą dieną jie leidžiasi į Francūzų Tunisiją, link vieno didžiausių pasaulij uostų, Bizertės, link Tuniso miesto, o per Tunisiją, — link Tripolio, — Italijos uosto Libijoje, per kurį italai ir vokiečiai iki šiol gabenavo savo karinėms jėgoms Libijoje medžiagas ir visokią paspartį!

Tas viskas atsitinka taip ūmu laiku, kad stebina pasaulį.

Ir tas viskas, kaip "sākėme, sumaišo Hitlerio planus. Ar senai jis čia vadino Jungtinių Tautų vadus "idijotais" ir "bijokais"? Ar senai jis čia juos visaip žemino, išjuokė ir bjauriojo? Dabar gi štai, kaip tas viskas atsiverčia prieš jį! Na, ir ką gi jis dabar darys?

Vienas dalykas, ką jis padarė, — užėmė neokupuotąją Franciją, — tą Francijos dalį, kurią Hitleris pavedė pardavikams Petainui, Lavalui, Darlanui.

To buvo, tačiau, tikėtasi.

Koks jo bus sekamas žygis? Atsiminkime, Hitleris dar nėra parblokštas. Jis dar turi jėgų. Jis dar gali manevruoti.

Yra visokių spėjimų. Tūli mano, kad Hitleris briausis Turkijon, norėdamas atitraukti Jungtinių Tautų jėgų iš šiaurės Afrikos, nuo Italijos. Kiti spėja, būk jis dėsias pastangų išlaikyti Tunisiją ir Libiją, nepaisant, kiek tas jam lėsuos. Treti mano, kad Hitleris, užėmęs visą Franciją, briausis į Ispaniją ir Portugaliją. Dar kiti primena ir tai, būk jis veržsis į Airiją.

Matot, yra daug spėjimų, bet niekas tikrai nežino, ką Hitleris darys. Gal būt jis ir pats dar nežino, nes negali numatyti, kuo baigsis amerikiečių žygis Tunisijoje.

Kaip ten bebūtų, nuo dabar Hitleris jau nebus tas, koks buvo prieš metus arba prieš pusę metų. Iniciatyva perėjo į rankas Jungtinių Tautų ir josios šandien veiks pagal savo planą.

Iki milijonai Hitlerio kariuomenės yra surakinti Rytų Fronte, jis neturės laisvų rankų veikti vakaruose nei pietuose. O iš Rytų Fronte jis negalės daug kariuomenės ištraukti, nes tuomet ten sutrupėtų į šipulius visi jo užkariavimai, kuriems jis paaukojo apie 10,000,000 savo karių!

Gyvenimas greit parodys, kaip viskas bus.

Pirmyn!

Amerikos ofensyvas šiaurinėj Afrikoj parodė, ką reiškia pereiti į užpuolimą. Morokko ir Algerija (Alžyras) jau pasidavė ir nėra abejonės, kad Tunisija ir Libija bus paimtos. Ten, tiesa, gal pri-

seis sunkiau kovoti, nes mūsų šalies armija susitiks su Hitlerio ir Mussolinio jėgomis.

Bet jau galima dabar numatyti, kad Jungtinės Tautos paims visą pietinį Viduržemio Jūros pakraštį ir Afriką. Tada vienoj pusėj Viduržemio Jūros stovės, pietinėj pusėj — Amerikos ir Anglijos jėgos, o šiaurinėj — Hitlerio, Mussolinio ir jo talkininkų.

Mūsų pageidavimas yra, kad sekmingai pradėtus Amerikos ofensyvas nesustotų tol, kol fašistinė Ašis bus sunaikinta!

Sušaudė Hitlerio Šnipą

Havana mieste, Kuboj, sušaudė Hitlerio šnipą Heintz August Luning. Prieš kiek laiko atgal jis buvo suimtas. Pasirodė, kad tas gaivalas buvo įsitaęs radijo stotį ir per ją teikė žinias Hitlerio submarinams apie Jungtinių Tautų išplaukiančius laivus iš Kubos ir net Pietų Amerikos. Iš Pietų Amerikos jam pranešdavo apie laivų judesį kiti Hitlerio ir Mussolinio šnipai. Nacių sumbarinai gavę žinias skandino laivus ir šimtai žmonių žuvo.

Kiekvienas šnipas, kiekvienas pronaicis, kurs vienai ar kitaip, ar tai šnipinėja prieš mūsų šalį ir jos talkininkes, ar tai teisina nacių ir niekna Amerikos talkininkus, yra mūsų neprietelius ir užsitarnauja kiekiausias bausmės.

Stalingradas--Kapai Hitlerizmui

Jau rugpjūčio mėnesį Hitlerio lėktuvai metė lapelius virš Stalingrado ir reikalavo pasiduoti, o jeigu ne, tai jie Stalingradą sunaikins ir jo gynėjus. Taip jie darė 1941 metais grumodami Leningradui, taip jie grūmojo Maskvai. Bet kaip Leningradas, Maskva buvo Hitlerio armijų kapijynas, taip ir Stalingradas.

Jau greitai bus trys mėnesiai, kaip eina kovos Stalingrado priemiesčiuose. Šimtai tūkstančių Hitlerio razbaininkų ten rado kapus. Raudonoji Armija sunaikino ten tūkstančius nacių tankų, lėktuvų ir kanuolių. Visa apylinkė užversta laužynais—sudažytais Hitlerio ginklais. Vienoj vietoj Raudonoji Armija atmetė priešus ir suėmė 216 sudažytų nacių tankų.

Stalingradas laikosi ir laikysis. Stalingradas į nieką pavertė 1942 metų Hitlerio išgarsytą ofensyvą. Stalingradas bus punktas, iš kurio Raudonoji Armija užduos smūgį ir kitoms Hitlerio armijoms, kurios yra prieaukazijoje. Stalingrado didvyriai suteikė Anglijai ir Amerikai laiką prisirengti prie galutinio smūgio visų Jungtinių Tautų prieš barbarišką hitlerizmą.

Sovietų Frontas Dar Vis Svarbiausias

Kada Amerikos karo jėgos išsikėlė šiaurinėj Afrikoj, tai spauda ir radijo mažai kalba apie Sovietų Sąjungos frontą. Tai aišku. Viena, Viduržemio Jūros pakraščiais įvyksta labai svarbūs dalykai, nuo kurių daug priklausys tolimesnis karo vedimas, o antra, tai naujas ir pačių mūsų šalies dalykas.

Bėgti kaip buvo, taip ir yra Sovietų Sąjungos frontas vienas iš svarbiausių mūsų karo laimėjimo frontų. Kol kas Amerikos jėgoms dar neteko šiaurinėj Afrikoj niekur susitikti su Hitlerio armija, dar ejo kovos tik prieš Vichy ginkluotas jėgas ir Viduržemio Jūrą prieš Mussolinio laivyno ir orlaivyno jėgas. Tuo pačiu gi kartu Raudonoji Armija laiko suklausčius apie 300 divizijų, virš 3,000,000 mūsų priešų armijos, tūkstančius tankų ir lėktuvų.

Aišku, kad Hitleris norėtų permesti į Franciją daugiau armijos, lėktuvų, tankų, bet tą jam neleidžia padaryti Raudonosios Armijos kovos.

850 Laivų!

Pranešama, kad Amerikos armijos nuvežimui ir iškilimui į šiaurinę Afriką dalyvavo 850 laivų, tai yra daugiau, kaip bent kokiam kitame pirmesniame jūros žygyje.

Pagal tuos davinius, 500 laivų nuvežė kareivius, jiems ginklus, amuniciją ir kitus reikmenis ir 350 karo laivų juos saugojo.

Savaitės Apžvalga

VALANDA IŠMUŠĖ

Pagaliau atėjo valanda suduoti smūgį baisiai tirnijai, kuri sukūrė šį baisų pasaulinį gaisrą.

Iškilimas kariuomenės šiaurinėj ir vakarinėj Afrikoj yra tikrai pirmieji žygiai anglų-amerikiečių-rusų koalicijos didžiojo startegijoj. Tai yra pirmas fronto dymas visom Laisvės Fronto Tautom, kad tokia strategija yra. Iki šiol galėjo rodytis, kad mes kariuomenė izoliuotus ir gynimosi karus ten, kur mūsų priešai pasirenka mus puliti. Hitlerio geležiniai legionai, sutraukti didžiuliam skaičiui Rusijoj kruviniams visų karų istorijoj puolimui, buvo aplamdyti ir sustabdyti. Bet tą padarė rusų ginklai ir rusų strategija. Rommelis buvo sukulatas Egipte. Bet tą padarė anglų generolai. Pacificke Jungtinės Valstijos teko sudažyti japonus jų ofensyvoj Saliamono salose. Be abejonės, mūsų ginklu arsenalai davė sąjungininkams pagalbą. Bet ta pagalba nebuvo tokia, kokią ji galėtų būti kituose frontuose, kur mušasi mūsų sąjungininkai. Kitais žodžiais tariant, nebuvo iki šiol įrodyta, kad yra koks nors koalicijos planas bendram priešui sumušti. Dabar pasaulis yra liūdininkas, kad Laisvės Fronto sąjunga susirikavo išnaukinti japon-hitlerizmą ir, tariant Prezidento Roosevelto žodžiais, "taip paskirstom mūsų jėgas, kad galim mušti bendrą priešą ten, kur jam daugiausiai nuostolių galima padaryti."

Laiko suderinimas yra be užmetimų. Hitlerio laiko paskirstymas buvo suardytas. Tas jo paskirstymas, reviduotas po nepasiekimo paimti Maskvą peritais metais, buvo numatęs dar prieš kelias savaites sunaikinti Raudonąją Armiją. Bet Raudonoji Armija vis dar tebėra nesunaikinta. Ji yra ne tikta nesunaikinta, bet yra užtenkamai stipri, kad bet kuriuo metu gali pereiti į kontr-puolimą, vykindama sutartą planą ir derindama jį su aliantų planu Afrikoje. Anglai, puikiai strateginiu žygiu, pagavo į maišą patį didįjį Rommelį. Kaip tik tuo laiku, kada Hitleris galvoti apie peržiūrėjimą savo strateginių planų, kada vokiečių moralė turi būti žema, Zvaiždės ir Juostos (Amerikos vėliava) iškyla virš Afrikos uostų. Ne be reikalo laukėme permainingo. Laimė pasisuko ir Laisvės Frontas gali stiprintis mintimi, kad Afrika greit bus

išvaduota iš Ašies nagų ir paversta į bazę karo veiksmams prieš fašistinę Europą.

MARINŲ KORPUSAS TURI 167 METUS

Kulkas vaidžių ugnies šluojamuose Pietų Pacifiko pakraščiuose, Jungt. Valstijų Marinių Korpusas, per savo 167 metus gyvavimo, kovoja 180-tą kampaniją.

Korpusas lapkričio 10 d. minėjo savo gimimo dieną. Nuo Britų Gvinijos iki Islandijos, nuo Londono iki Tulagi, stovyklose Jungtinės Valstijose, kur mariškai išena griežčiausia treniravimą, kokio tik iš kareivio galima reikalauti, Amerikos kovingiausias ir sekmingiausias kariai, savo Korpuso gimimo dieną, grįžo mintimis į savo istoriją, darytą ilgos ir garbingos karių eilės, kurios kareivius žygiavimas po mūsų žvaigždėta vėliava, buvo girdimas visose keturiose pasaulio dalyse.

POPIERIO GABALAS

Aną dieną vienas anglų kareivius dykumoj pakėlė nuo žemės popierio gabalą. Pranešimai sako, kad tai pasirodė esąs vieno vokiečių kareivio leidimas eiti į miestą Aleksandrijoj trims dienoms pavaliūkauti (?). Tokį popierio gabalą reikė išsaugoti ir padėti į muziejų, kur jis galėtų būti rodomas kartu su Hitlerio kalba, kurioj jis žadėjo pabaigti karą pergalingai 1941 metais, arba su jo įsakymu armijai, kuriame jis paskelbė, kad rusų armija yra sutriuškinta ir niekada nebesikels; arba ir su jo pranašavimu iš rugsėjo 30 dienos, kad Stalingradas bus paimtas, "dėl to būkite tikri," — jis sakė.

KALĖDŲ SIUNTINIAI

Pašto departamentas praneša, kad yra davinių, jog šiais metais Kalėdų siuntinių skaičiai bus rekordinis. Pirkimai krautuvėse rugsėjo mėnesį — paskutinis mėnuo, dėl kurio paduodama skaičiai—buvo šiais metais labai dideli. Pagal pirkinių skaičių, jis eina antroj vietoj po rekordinio 1941 metų gruodžio mėnesio. Didelis pirkinių skaičius visada yra ženklas, kad Kalėdų siuntiniai bus gausūs, sako Pašto departamentas.

Jei tūkstančiai Jungtinių Valstijų kareiviu, marinių, jūrininkų ir civilių žmonių nori gauti jų siuntinius laiku, ar kad dovanos laiku pasiektų tuos, kuriems jos siunčiamos, visuomenė turi bendradarbiauti su paštu. Bendradarbiauti galima pa-

siunčiant anksčiau siuntinius ir užrašant tinkamai adresus. Pašto departamentas geriausių pastangų vienu negali užtekti, sako Pašto Ofisas, ypač atsižvelgiant į karo laiko sunkumus, su kuriais paštu tenka susidurti. Apie 25,000 pašto patyrusių tarnautojų jau išėjo į karą, ir nors buvo paimti tūkstančiai laikinų tarnautojų, bet jų nėra užtenkamai ir nėra patyrusių. Siuntimas pašto geležinkeliais ir orlaiviais

Hitlerio Dejavimai Parodo Jo Desperaciją

Šiandien desperacija viešpatauja Herr Adolf Hitlerio mintyse. Tą aiškiai parodė jo rekvizitai, kada jis neseniai kalbėjo Sprots Palace.

Mes, kurie užsiėmė sunaikinti šią Ašies bjaurybę, turime neužmiršti vieno svarbaus fakto — juo daugiau desperacijos, juo daugiau pavojaus — laikinai.

Todėl, kaip desperacija baigiasi, nieko nelieka. Tada įvyksta visiškai sukrėtimas, kaip tas posakis sako — "skęsdamas stveriasi ir už šiaudo." Bet šiaudas neatlaikys.

Zinokime, kas vyksta Vokietijoje, yra svarbios militinės informacijos. Vokiečių produkcijos pastangos palaiko jų moralę. Alijantai pergale praėjime kare tik tada, kada priešų namų frontas skilo, sugriaudamas militarinį frontą. "Washington Daily News" apie tai rašo sekamai:

"Kiek mes žinome apie Vokietiją — ir tai mažai — yra iš Hitlerio kalbų. Jo kalbos atspindi faktus ir baimes, kurios kenkia Vokiečių morale. Hitleris turi bandyti išaiškinti nusivylimus, kurie pradeda graužti mintis ir širdis jo pasekėjų.

"Tas daugiau nelengva, nes jis nedažnai kalba — jau beveik penki mėnesiai praėjo nuo jo paskutinės kalbos.

"Jeigu galima iš jo pastangų išsiaiškinti, tai sekantieji dalykai daugiausia jį rūpina:

"Jis 'tiki' į galutiną pergalę. Bet jo prižadadas išlošti karą 'šiais metais' arba 'kitais metais' jau nieko nereiškia ir jis nedrįsta pakartoti šiuos absurdus.

"Jis pabrėžė nacių pergales Rusijoje prieš 2 arba 3 mėnesius, bet nieko nesakė apie paskutinio mėnesio nepasisekimus. Jis prižadėjo paimti Stalingradą, bet negalėjo pasakyti, kada arba kokia kaina. Jis negalėjo prižadėti dabar, kaip prižadėjo pereitą rudenį, kad na-

yra žymiai apsinkintas iš priežasties didelio karo medžiagų gabenimo, papildomų sunkvežimių veik visai negalima gauti, žiemos susisiekimo kliūtys taip pat jau pradeda skelbtis. Nemokamas pašto naudojimas, suteiktas karo pajėgų nariams, padidino laisvų skaičių iš kariuomenės ir į kariuomenės dalis, o kadangi kariuomenės skaičius nuolat didėja, tai ir pašto našta kartu didėja.

OWL.

ciai nepraleis ateinančią žiemą Rusijoje. Jis pasakė: 'Aš pergalejau generolą Žiemą' — šalta paguoda tiems, kurie pažįsta rusų žiemą.

"Jis pripažino vieną nemalonų dalyką, kuris liečia antrą frontą — todėl, kad Alijantai yra 'militariniai idiotai, aš negaliu numatyti, kur jie darys puolimą.' Gal vokiečiai toki kvaili, kad tiki, bet mes abejojame.

"Jis užgryė Italijos norą sustoti kariavus. 'Mūsų priešų viltys suardyti vienybę tarp mūsų yra idiotiškos.' Kodėl jis turi gintis, jeigu tokių gandų nėra Vokietijoje.

"Bet pasigirdo plovimas, kada jis prižadėjo 'atsakyti' alijantų bombardavimą Vokietijos su bombardavimu Anglijos. Atrodo, vokiečiams tiek daug teko nukentėti nuo Anglijos ir Amerikos bombierių, kad jie labai jautrus tuo klausimu.

"Mums prisimena, kada Churchillas grąsino atsilyginti bombardavimais. Dabar dalykai 'pasikeičia,' dabar Churchillas bombarduoja ir Hitleris keikia, kad jis atsilygins — tik palaikyti!

"Is viso, šis Hitlerio šūkalojimas nevertas jo prirengimo. Tai buvo dejavimas desperatiško gemblerio ir negilus savaimi pasitikėjimas pasaulio užkariautojo."

FLIS.

(Common Council).

Klausimai ir Atsakymai

Klausimas:

Prašyčiau "Laisvės" redakcijos, kad man atsakyti į vieną klausimą. Dalykas štai kame. Mano geras draugas yra gimęs 1881 metų sausio 11 dieną ir iš jo reikalauja "personal tax," arba, kaip jas vadina, seno amžiaus taksu. Jam prisuntė bilą pradžioje metų, bet jis nemokėjo. Dabar jam prisuntė kitą bilą su bausme \$4. Dabar jis nežino, mokėt ar ne. Pagal skaitlinę, tai jam suėjo 61 metai praėjusio sausio 11 dieną. O taksų reikalauja tikta iki 60 metų amžiaus. Lauksiu atsakymo. Pasilieku su pagarba. V. K.

Atsakymas:

Jūsų tas geras draugas padarė klaidą, kad jis nepasirūpino tuo reikalu tuomet, kuomet gavo pirmą bilą. Tada reikėjo eiti ton taksų įstaigon ir kovot už savo teises, tai yra, įrodyti savo tikrą amžių. Dabar gal prisieisi ne tik taksas, bet ir bausmę pasimokėti. Toks užsispyrimas ir nesiskaitymas su valdiškomis įstaigomis neduoda naudos.

Ką mes galime patarti, tai kad jis tuojau dabar nueitų minėton įstaigon ir pasiteirautų, kame dalykas, kodėl iš jo reikalaujama tų taksų. Gal pavyks dalykus išaiškinti ir valdininkus įtikinti, kad jie yra padarę klaidą.

Vaizdas iš karo Libijoj, kur anglai su savo talkininkais smarkiai muša vokiečius.

LITUERATURA ir MENAS

Didis Meniškas Triumfas

Pats įstabusis muzikinis kūrinys, iškilęs per šį audringą karo sukūrį, yra *Dmitrio Sostakovičiaus 7 Simfonija*. Taip pareiškia muzikos žinovai ir kritikai.

Kūrinys nepaprastas, įdomus savo didžia idėja ir stebėtina muzikine jos išraiška.

Sekmadienį, spalio 18 d., kaip 3 val. po pietų, tuo patim laiku, ta pačia valanda, ši simfonija skambėjo dviejose vietose iškart. Arturo Radzinskio vedamas Klyvlando orkestras skleidė šią simfoniją Kolumbijos radijo tinklais, o Niū Jorko filharmonijos orkestras, po magiška Arturo Toskaninio ranka, griausmingais simfonijos garsais drebinio pilnutėlę Karnegio salę.

Iš abiejų vietų klausyti simfonijos vienu laiku negalima, tai nusprendžiau vykty į Karnegio salę, kad išgirsti gyvą 7 simfoniją, pervedamą genialaus italo mestro.

Ištikro įdomus tas didis Toskaninis. Nuostabi muzikinė galva. Daug teko matyti kapelmeistrų ir orkestrų vedėjų, kaip jie praktikuoja savo meną. Iš knygos skaito muziką, mosikuoja lazdele, rodo asmenines manieras. Toskaninis ne-taip. Visą bet kokio kūrinio muziką jis turi užsirekordavęs galvoj. Veda orkestrą visiškai iš atminties. Toks naujas ir toks neapsakomai sudėtingas veikalas, kaip *septintoji Sostakovičiaus simfonija*, visas užtvirtintas nepaprastoj jo atmin-tij.

Pirma programoj buvo Heideno 3 sim-fonija. Nieko tokio. Daug kartų girdėta per radiją. Neilga, nepaini. Lygiai, vienodai, truputį nuobodžiai liejasi krūvon muzika. Netiek klausau, kiek tēmiju or-kestro muzikus, o ypač patį Toskaninį, jo ženklingai judrią figūrą, jo klasišką profilį, jo estetišką galvą, jo magnetiš-kas rankas.

Po trumpos pertraukos seka *Sostako-vičiaus 7 simfonija*. Orkestran pribuvo keliolika naujų muzikų. Visi kitaip išsi-rikiavo, susėdo ir tik laukia savo vado. Štai ir jis, lengva skubia žingena, už-ėjo ant pastolio ir pradėjo simfoniją. Sa-lėj visų smarkiau tvinksi širdys, atver-tos akys, atvertos ausys, ištyse kaklai, prilaikomas kvapas. Pat pirmieji simfo-nijos garsai užžavėjo publiką.

Pirmas simfonijos pojudis giliai dra-mingas, dinamiškas, išjudinąs tave iki pat sielos dugno. Tai stipri garsinė dra-ma, tai žiauri, nesąžiningas karo tragedijas. Kūrinys, kaip visada, pareiškia visais instru-mentais griausmę, griausmę, o vaidentu-vė tau žaibiškai skleidžia karo vaizdų virtinę. Klasingų nacių staigiai užklup-ti, didvyriškai kaujasi Leningrado pilie-čiai. Trenkia šūviai, terškia bombos, griūva mūrai. Orkestro griausmai kiek aptyla, ir tu, regis, girdi gailėstingą raudą našlaičių dėl kritusių herojų. Vėl dunda sunkieji instrumentai—vėl grumiasi apgulto didmiesčio piliečiai.

Lengvai, lygiai, šiltai tonais prasi-deda antras simfonijos pojudis. Lyg, re-gis, iš tamsios klaidios girios išėjai į saulėtą malonią aikštelę. Kvapios žem-uogės, žalia pieva, paukštytės tyvaliuoja. Tai garsinė poema, dainuojanti ramius, garbingus darbėčius šalies prieškarinio gyvenimo epizodus.

Trečias pojudis plaukia irgi ramia nuotaika, turtingas muzikinėmis varso-mis, tarp kurių įpinta tai dainos melodi-ja, tai čigoniškai linksmo šokio ritmai. Tai vaizdas gamtos gražmenų, širdingo geismo gyventi, veikti ir džiaugtis gy-venimu. Mokslas, literatūra, menas žen-gia pirmyn, nežūrint karo. Kanuolių tolimas haubimas nenustelbia taurios muzikos ir kitų kultūros išdavų.

Ketvirtas simfonijos pojudis nuolai-džiai išplaukia iš trečio ir ilgainiui įgau-

na dinamiškos energijos. Tai reiškia žmonių norą pergalėti priešą—juodą, žiaurų, barbarišką tironą. Audringai kildami ir išsautki veikmėn visi orkes-tro instrumentai pareiškia tą atkaklų liaudies nusistatymą ir triumfingai už-baigia šią žaibišką simfoniją.

Gilaus išpūdžio paveikta, publika pra-trūko skardžiais aplodismentais, karšto-mis ovacijomis orkestro muzikams, jųjų genialiam vedėjui Toskaniniui ir jau-nam gabiam kompozitoriui Sostakovičiui. Paskui lyg nenorom, lyg verstinai aplėi-džia virbančius salės skliautus.

Galingos muzikos sužadinti, ilgai ir karštai, eidami išlengvėlio, giriam gar-bingą Tarybų žemės kompozitorių, ku-ris pats pergyveno nuožmų, barbarišką apgulimą, pergyveno ir perjautė karo tragedijas—ir čia pat, bombarduojamam Leningrade, išliejo savo pojučius, gamindamas 7 simfoniją. Tai muzikinis įkūnijimas aukščiausiųjų patriotinio ka-ro idealų.

Jonas Kaškaitis.

Praskambėjus Aido Choro 30 Metų Jubilė-jiniam Koncertui

Sekmadienį, spalio 18-tą dieną, pralei-dome skambaus Aido Choro 30-ties me-tų jubilėjinį koncertą linksmai ir pa-sekmingai. Po koncertui spaudėm ran-kas vieni kitiems, dėkodami patys sau, kad išlaikėm dailės organizaciją 30-ti metų nepakeitus jos nei pirmojo vardo. Šis įvykis bus pirmutinis visoj lietuvių istorijoj!

Choras pradėjo programą dainuojant "Sveiki, broliai, dainininkai," tai ne dėl to, kad joje (dainoje) būtų kokis nors aiškus idealas, siekinys palengvinti žmo-nijos buitį dabar, arba bent ateity; ne, joje to visko nėra. Choras dainuojant ją priminė susirinkusiam publikai, kad velionis Leonas Ereminas su šia daina ir "Pasakyk, mano mylimas krašte," pradėjo mokinti Aido Chorą S. Brook-lyne, 1912-tais metais.

Tuo laiku Ereminui buvo daug sun-kiau mokyti chorą, negu dabartiniams mokytojams čia augęs jaunimas, kuris didumoje yra muzikalis arba bent gai-das gerai skaito, nes jį čia mokykloje to mokina. Gi Eremino jaunimas buvo grynai lietuviškas, mažai mokas ir pa-prastą raštą skaityti. Tai, ką jau kal-bėti apie gaidas? Kas turėjo geresnę atmintį, klausų, tas greičiau ir išmoko. Bet paliksime mokytojų bėdas nuša-liai, laikant mintyje, kad jie ir šiandien jų turi užtektinai. Kartais, kaip už-pyksta, knygomis pianą daužo, tai visgi gražiau išeina, negu kad daužytų cho-risto kaktą...

Kai kuriems iš mūsų atrodo, jog Ai-do Choro gyvavimo 30-šimts metų labai skubiai, nesulaikomai prabėgo ir paliko mumis kokiame tai giliame nusiminime, lyg kad būtume ką blogo padarę. Bet

Vaidas iš Saliamono salų, Ramiajame Vandenyne; keletas japoniškų karių kritę nuo amerikiečių kulčių.

taip nėra. Gyvenimas eina savu keliu ir mūsų žmoniška jėga yra per silpna jį sulaikyti.

Tik prisiminkime jaunų aidiečių ta-kus, kuriais jie vaikščiodami dainavo Eremino išmokintas dainas ir nemoky-tas, kaip va: Maple Grove Parke, kur buvo rengiami išvažiavimai. Kiek ten praleista smagaus laiko, prikūrta viso-kių juokų. Dabar gi, ant to kalno stovi kelių aukštų mokykla, aplink mies-tas. Tai visgi yra atmintis!

O ką? Ar Glendalės giraitę paliksi-me neužkabinę? Juk ir tenai dabar jau miestas, visai nepanašus, kad ten kada būtų buvę rengiami išvažiavimai, pra-kalbos, dainos, kurias aidiečiai išpildy-davo. Būdavo iš Glendalės giraitės visi pareidavo pulku dainuodami net liki Forest Parko. Vis tai praeitis ir atmin-tis!

O kiek sykių gauta sulyti? Suskaiyt negalima. Būdavo, aidietės eina namo keiksnodamos, šlapios, kaip vištos ir sa-ko: "Jeigu kitą sykį bus panašus į apsi-niaukimą, neisime." Ar jūs manote, jog jos nebuvo daugiau sulytos?

Atėjo kitas išvažiavimas ir vėl visi sykiu marš! Kiek priklampota purvyno kaimyniškos New Jersey's kalneliuosna. Net dabar matosi moluoti čeverykai.

Kiek privažinėta naktimis ir po dainų, sugrįžus miestan, kiek išesta visokio chiniško mišinio, daugiausiai ant Gates Ave., tikrai būtų po porą gerų ceberių! Vis tai skanumynų ir juokų praeitis.

Tai tokia Aido Choro istorija iš vi-sokios pusės!

Buvęs Jaunas Aidietis.

Pagal Albertą S. Kroketa

Jonas Kaškaitis

Kol Laisvi Bus Visi!

(Drąsiai, maršo taktu.)

Jūs — bočių didvyrių ainiai,
Pasaulio laisvės jūs gynėjai,
Kardus iškelkite šauniai,
Kaip drąsiu krauju paveldėjot.

Ir pamanyt juk neįjauku,
Kiek ten baisių, skaudžių aukų!
Pagalbą skubinkim laiku,
Kur kaudas armija drąsi!
Tik vien kalbėt—skurdu:
Greičiau griebk už kardų!
Kapak, kapok,
Kol laisvi bus visi!

Jūs—bočių didvyrių sūnai—
Sutrukėt pančius vergijos.
Teskamla obalsis nūnai:
"Pasaulis demokratijos!"

Jūs' priešas velniškai žiaurus,
Baisingus pleškina karus.
Bet jungia rytus-vakarus
Liuosybės vėliava šviesi.
Pirmyn visi kartu!
Greičiau griebk už kardų!
Kapak, kapok,
Kol laisvi bus visi!

L. M. S. REIKALAI

Bayonne, N. J.

Naudingas Pokilis

Lapkričio 7 d. draugai ba-yonniečiai buvo surengę sma-gų pokilį, tai buvo pagerbtos mūsų gaspadinės, kurios sun-kiu dirbo Piliiečių Kluubo ir Lietuvos Darbininkų Susivieni-jimo trečio Apskričio ruoštoj vakarienė. Ir turu priminti, jog draugės bayonniečių susi-nėšė maisto, drg. Čiurlis leng-vesnio ir stipresnio gėrimo, drg. Panelio sūnus, nors mažo amžiaus, bet lengvai ir gražiai pagrojo ant armonikos. Susi-rinkę gražiai pasisoko.

Laike valgių buvo ir kalbų. Pakviesta per drg. Čiurlį vie-tinių ir iš kolonijų draugai pa-sakoti žodį, kitą, mat, tuo pa-čiu tarpu buvo ir LDS 3-čio Apskričio komiteto posėdis, bet neįvyko dėl keletos komi-teto narių neatsilankymo. Tik padaryta apyskaita iš įvyk-sios vakarienės spalio 31 d. Pelno liko apie \$70, kuris pa-sidalinta per pusę su LDS 26 kuopa. Ačiu draugam bayon-niečiams už draugišką ben-dradarbiavimą su LDS 3-čiu Apskričiu.

Laike kalbų buvo ir drg. Skiparienės prisiminė, kad būtų gražu, jei-gu čia susirinktų paaukotų So-vietų medikalei pagalbai, ir visiem pritariant surinkta \$11.25. Aukavo sekamai:

Po \$1: J. Stasiukaitis, J. Dainius, A. Matulis, V. J. Kasparas, F. Muzikevičius, J. Čepinskas, J. Kirmela, Mr. & Mrs. Skiparai, P. Janiūnas, K. Čiurlis ir W. Force. Čia aukavusių tarpe randasi Cliffides, Newarke, Jersey City ir Brooklyno draugų. Ačiu vi-siem už aukas ir bayonnie-čiam už draugišką vaišes.

Well, tai jau užbaigė LDS 3-čio Apskričio komitetas, se-nas šių metų komitetas savo darba, lapkričio 15 d. įvyks apskričio konferencija, kurioj bus išrinkta nauja valdyba. Apskričio komitetas užbaigai savo darbo suruošė šauniai su bayonniečių pagalba vakarie-nę, kurioje dalyvavę svečiai buvo pilnai patenkinę. Pasi-tenkinus, manau, bus vietinė LDS 26 kuopa ir yra pilnai patenkinęs apskričio komite-tas, mat, abiem organ'acijom bus finansinės naudos, kuri bus sunaudota įvairiems reika-lams ir, reikia priminti, kad gal apskričių istorijoj šioje apylinkėje buvo pirma vaka-riene. Paprastai, esam įpratę rengti šokus, teatrus, bet va-karienių ne.

Walteris Kubilius, LMS C.K. pirmi-ninkas, dar vasaros metu išvažiavo Chi-cagon ir negrįžo. Jis LMS raštinei ne-pranešė nei savo adresą, kad būtų gali-ma su juo susisiekti. Todėl LMS Centro Komitetas nutarė išrinkti kitą LMS Centro pirmininką. Naujas LMS pirmi-ninkas yra veiklus C. K. narys—J. Gu-žas. Dabartinė LMS Centro valdyba y-

J. Gužas, pirmininkas
V. Bovinas, sekretorius
A. Rainienė, išdinkininkas.

Kas Reikia Vaidinti?

Dėl mažų kolonijų patartina vaidinti lengvi veikalai. Dabar LMS Centre ga-lima gauti "Vargšas Tadas," "Kontro-lių," "Aš Numiriau," Muzikališki veika-lai: "Apsigavo," "Ka'ca Kaimas Nemie-ga," "Velniak Statinėje". Greitai bus galima gauti "Kuprotas Oželis," "Dėdė / tvažiavo," "Vos Neapsvedė," "Mirties Laižybos."

Trumpi veikalai galima vaidinti po du vienu vakaru. Taip pat eilė veikalų galima pasirinkti iš LMS veikalų katalo-go. Didesnės kolonijos, kur galima su-rinkti ganėtinai jėgų, turėtų imtis per-statyti sekamus istorinius veikalus: "Kestutis", "Birutė", "Išgriovimas Kau-no Pilies" ir kitus. Minėti veikalai turi ryšio su dabartinėmis Lietuvos kovomis prieš vokiečius.

Ką Veikia LMS Apskričiai?

LMS C.K. posėdyje kalbėta apie LMS apskričių veikla. Kai kurie apskričiai neveikia. Nešaukia savo posėdžių. Pra-džiai, paraginimui, LMS C. K. nutarė į sekantį posėdį kviesiti ir vietinio LMS Apskričio komiteto narius. Tai turėtų pasekti ir kiti LMS apskri-čiai. Reikia laikyti pasitarimai, šaukti konferencijos, kuriose būtų aptariama, diskutuojama dabartinė meninio judėji-mo padėtis. Reikia padėti chorams ir ki-tiems vienietams perorganizuoti ir pa-gyvinti meno veiklą. Šiuo laiku reikia dirbti daug daugiau, negu bent kada pirmiaus. V. BOVINAS, LMS Sekret.

A. Matulis.

"Laisveje" galima gauti Apsigynimo Bonas.

10%

ARE YOU putting Ten Per Cent of your Income into U.S. War Bonds & Stamps?

A. L. D. L. D. Reikalai

Sešto Apskričio Konferencijos Raportas Irvykusios Sekmadienij, Spalių 25 d., 735 Fairmount Ave., Philadelphia, Pa.

Konferencija atidarė VI-to Apskričio pirmininkas drg. V. J. Jakštys, 12 val. dieną. Mandatų komisijon paskirtos E. Mulokičiūtė ir O. Kučiauskaitė. Pirmininku konferencijai išrinktas J. Žemaitis, vice-pirmininke J. Pivariniūnė, sekretore O. Kučiauskaitė. Rezoliucijų komisija — A. J. Simitas, J. Bendaravičius, V. Stankus ir V. Jakštys.

Protokolas pereitos VI-to Apskr. konferencijos, įvykusios spalio 26 d., Phila., skaitytas. Vienbalsiai priimtas. Mandatų komisijos narė O. Kučiauskaitė išdavė sekamą raportą.

Konferencijoje dalyvaujau žemiau minėtų kuopų delegatai-tės: 10 kp., Phila., A. J. Simitas, J. Bulauka, J. Masionis, P. Valintienė, J. Bendaravičius, B. Merkys, A. Pau-liukaitis.

13 kp., Easton, Pa.: V. J. Stankus, Stankienė, L. Tilvikas. (K. J. Abakan pribūti negalėjo dėl darbo sąlygų.)

15 kp., Gibstoun, N. J. — V. Jakštys.

30 kp., Chester, Pa. — V. Gižauskas.

25 kp., Baltimore, Md. — J. Stanyš, J. Pivariniūnė, S. Meškys, O. Kučiauskaitė, A. Žemaitis.

133 kp., Camden, N. J. — K. Bakštys, J. Lastauskas.

141 kp., Phila., Pa. — J. Kaspariūnas, P. Kaspariūnė, E. Pildžiūviene, A. Tureikienė.

149 kp., Phila., Pa. — J. Butvila, V. Urlakienė.

Viso 8 kuopos, 25 delegatai. Suteikus balsavimą teises buvusiai apskričio valdybai (4), susidarė 29 balsuotojai. Raportas liko priimtas.

Valdybos raportai:

Apskričio pirmininkas drg. V. Jakštys pranešė, jog turėta tik vienas apskričio valdybos posėdis. Kadangi tie patys nariai bei narės dirba ir kituose darbuose, todėl apskričio daug nenuveikta. Veikimas Literatūros Draugijos viduje VI Apskričio nei kiek nepagerėjo. Plačiai apie tai diskutuota susirinkusių delegatų. Sekretorė drg. J. Smitienė perskaitė centro jai prisiųstą laišką apie šiu metų narių stovi. Pažymėta, kad nuo 250 narių pereitą metų apskritis nupuo- lė iki 156 narių šiais metais. (Daugelis užsimokėjo iki konferencijos eigos, todėl narių skaičius yra pakilęs, negu centre parodo). Raportai su plačiais apkalbėjimais likos priimti.

Finansų sekretorė E. Mulokičiūtė pranešė, jog išde randasi \$57.18. Bet dar nariai į apskritį nėra mokėję. Duotas laikas tam darbu. Sumokėta per delegatus iš kuopų \$9.05. Raportas priimtas.

Nutarta apriboti kalbėjimų laikas iki 5 minučių ypatai.

Kuopų Raportai:

10 kp., Phila. — Raportavo J. Bendaravičius. Narių skaičius siekia 80. Pilnai pasimokėjusių 60. Naujų gauta 2. Prakraibų surengta 4. Literatūros išplatinta: "Vilnius" Kalendoriaus 25 kopijos; "Vokiškieji Grobikai" 50 kop.; "Sovietų Sąjungos Moterys" 50 kopijų; tiek pat kopijų "Amerikos Mokslininkai" ir "Kovotojų Balsas". Moterys nunezėgė 37 svederius raudonarmiečiams. Visos kuopos bendrai suorganizavo busą į Baltimorės "Laisvės" pikniką. Parduavė serijų už 26 dolerius. Visas darbas veiktas bendrai. Veikiančio komiteto vardu surengta "Laisvės" bankietas ir piknikas. Iš išdo išaukota 25 dol. Per veikiančio komitetą sukelta Sovietų Sąjungai 1,000 dol. Prisdėję prie Russian War Relief.

13 kp., Easton, Pa. — Ra-

portuoja V. J. Stankus. Surengta vienos prakalbos, va- karėlis Sovietų Sąjungos me- dikalei pagelbai, pelno liko \$47.64. Nunezėgta 10 svederiu, 10 porų pančiakų. Literatūros išplatinta: 30 kopijų "Sovietų Moterys". Parduota 2 serijos "Laisvės" pikniko Baltimorėj. 48 "Laisvės" skaitytos randa- si mūsų mieste. Surengta bendrai su ukrainais piknikas Sov. Sąjungos medikalei pa- gelbai, padaryta pelno 62 dol. Išdo randasi 19 dol. Laikyta 6 susirinkimai.

25 kp. — Raportavo O. Ku- čiauskaitė. Narių yra 42. Jų tarpe 18 motery. Pilnai kuopa pasimokėjus į centrą duokles. Naujų narių gauta 2. Susirinkimai įvyksta reguliariai. Tur- tas siekia \$47.53. Surengta dvejtos prakalbos. Parengimai 3 (vienas tarptautinis). "Lais- vės" piknikas pelno davė \$204.96. Pasiyta rezoliucija užgiriant dabartinę adminis- tracijos politiką karo klausime. Ir už išlaisvinimą Earl Browderio. Literatūros išpla- tinta už \$17.60, k. t.: "Vil- nius" Kalendoriaus 50 kopijų, "Sovietų Moterys" 25 kop., "Amerikos Mokslininkų Bal- sas" 50 kop. Ir tokis pat skai- čius "Kas daryti ištikus oro atakoms," "Vokiški Grobikai".

30 kp. "Tag days" Sovietų pagelbai davė \$408.62. Sov- ietų Sąjungos medikalei pa- gelbai \$217.27, Amerikos Rau- donajam Kryžiui \$95, Apšvie- tos Fondui \$46.02, Ispanijos kovotojams lietuvių skyrui \$5, tarptautiniam skyrui \$5, Po- pieros Fondui \$5, "Vilniai" iš- išdo ir ant blanko \$9, "Liau- dies Balsui" \$5.50. Iš viso dar- bininkų judėjimui duota \$1,- 019.17.

Atskirai iš kuopos narių ir pritarėjų veikia Motery Mez- gėjų Klubas. Jo narė J. Piva- riūnienė raportavo sekamai. Narių turi 9. Susitvėrė gruod- zio 15 d., 1941 m. Turėta 6 parengimai, kurie davė pelno \$270.02. Aukų gauta \$39.25. Viso pribuvo \$309.27. Išauko- ta Russian War Relief \$110, Raudonajam Kryžiui \$40, USO \$25, Priešfašistiniams Komitetui \$10, "Laisvei" \$2. Už vilnas ir kitiems reikalams \$71.93. Iš viso išaukota \$258.93. Išde randasi \$50.34.

30 kp., Chester, Pa. — Ra- portavo V. Gižauskas. Narių turi 12, kurie pilnai užsimokė- ję duokles. Susirinkimai ne- įvyksta. Išaukota Sovietų Są- jungos medikalei pagelbai 15 dol. Kuopos išde \$4.65. "Tag day" dėl Sov. Sąjungos su- rinkta \$129.

33 kp., Camden, N. J. — Raportavo J. Lastauskas. Narių turi 7. Išde randasi \$30. Sov. Sąjungai išaukota \$36. Susirinkimai įvyksta.

141 kp., Phila., Pa. — Ra- portavo J. Kaspariūnas. Narių turi 26. Centran užsimokė- ję 19. Susirinkimai reguliariai neįvyksta. Veikimas menkas. Daugiausia dirbama su vei- kiančiu komitetu. Išaukota iš išdo: Sov. medikalei pagelbai \$5, Earl Browderio fondui \$3, "Vilnius" suvažiavimui \$2.50, "Liaudies Balsui" \$2.50, Lite- ratūros išplatinta už \$6.60. Iš- de randasi \$16.

149 kp., Phila., Pa. — Ra- portavo J. Butvila. Kuopa tu- ri 18 narių. Užsimokėję duok- les 8 nariai. Atskirai jokių pa- rengimų neturėta. Išaukota darbininkų reikalams \$10.90. Išde randasi \$38.87.

15 kp., Gibstoun, N. J. — Raportavo V. Jakštys. Narių randasi 7. Nėra pinigų. Nėra nei skolų.

Sekė platūs apkalbėjimai narių stovio ir kuopų gyvavi- mo eigos.

Tręnton, N. J. delegato ne- prisituntė.

Po apkalbėjimų visų rapor- tai likos priimti.

Skaitytas pasveikinimas iš centro nuo draugijos sekretoriais D. M. Solomsko. Vienbalsiai likos priimtas.

Rezoliucijų komisijos narys drg. A. J. Smitas skaitė rezoliuciją, kuri likos vienbalsiai priimta. Toji rezoliucija tai bendri tarimai mūsų konfe- rencijos ateities planams. To- dėl nutarta išisai patalpinti spaudoje. Laikytoje ALDDL 6-to Apskričio konferencijoje, spalio 25 d., Phila., Pa. likosi vienbalsiai nutarta atsišaukti į kuopas sekančiais svarbiais reikalais. Kadangi centras praneša, kad 6-tas Apskritys turi daug užvilktų duoklių ir kadangi nesimato pas neku- rias apskričio kuopas gero veikimo, todėl 6-to Apskričio delegatai, suvažiavę į konfe- renciją, apsvarstė ir vienbalsiai nutarė atsišaukti į apskri- čio kuopų valdybas ir į narius pagelbėti išrinkti iš narių duokles, sustiprinti kuopas. Pas nekurias apskričio kuopas, ne tik nesimato veikimo, bet ir narių duoklės pilnai ne- sumokėtos.

Jeji kuopų valdybos nesirū- pina kuopų reikalais, tad jų veiklesni nariai turi aplankyti valdybų narius ir į juos daryti spaudimą, kad sudarytų nemo- kėtų narių duoklių sąrašą ir bendrai pagelbėti išrinkti iš narių duokles, ypatingai iš tų, kurie nesilanko į susirinkimus.

ALDDL rūpinasi kultūriniu apšvietos darbu, ir dėlei suve- lintų duoklių — finansų, nega- li centro komitetas tešti lite- ratūrinį darbą pirmyn.

Visi atsiminkim, kad dabar eina ALDDL vajus. Bandykim gauti naujų narių, nes įstojim- as yra veltui. Budavokim kultūriškiausią savo organiza- ciją Amerikoje!

Prie to, nutarta surengti 6- to Apskričio prakalbų maršrūt- už vien tik stovio narių pageri- nimui.

Taip pat konferencija nutarė, dėl sukurtu judųjų fašis- tų esamo karo padėties, ragini- ti kuopas ir pavienius narius teikti gausiausią pagalbą Rusi- jos žmonėms. Rengti mažus ir didesnius parengimus, rinkti aukas po stubas, nupirkti vil- nonių siūlių ir bandyti surasti mezgėjų, kurios dirbtų tame darbe. Raginti visus vietinius lietuvius, kad pirktų šalies bu- ras, stampus, teikiant šios šalies valdžiai paskolą karo ve- dimui iki pergales. Remti Amerikos Raudonąjį Kryžių. Kam tik galima, duoti jam kraujo pagelbą.

Sekanti rezoliucija priimta mūsų spaudos reikale:

ALDDL 6-to Apskričio kon- ferencijos delegatai sutinka pilnai su dabartinu mūsų spaudos nusistatymu, įskaitant mūsų organizacijos žurnalo "Sviesos." Visais būdais gelbėti dienraščiam "Laisvei" ir "Vil- niai".

Pastaroji skaityta drg. J. Bendaravičiaus. Po ja seka rezoliucijų komiteto narių pa- rašai.

Nutarta pasiųsti pastabą centro komitetui, kad nesko- lintų pinigų pavieniams na- riams.

Mes, ALDDL 6-to Apskričio konferencijos dalyviai, išneša- me papeikimio pastabą, už skolinimą saivališkai draugi- jos pinigų, kaip tai ponui V. Bacevičiui, ir jei atsirastų atei- tyje panašiems.

Sekanti konferencija įvyks Chester, Pa., spalio mėnesį, 1943 m.

Nutarta aukoti iš išdo: Sov- ietų Sąjungai \$25, Ispanijos kovotojams \$5, "Vilniai" \$2.50, "Laisvei" \$2.50, Ap- švietos Fondui \$2. Iš viso \$32.

Sekantiems metams apskri- čio valdyba: V. Jakštys, E. Bendaravičius, E. Mulokičiūtė, A. Lipčius, J. Kaspariūnas, F. Balčiūnas, P. Pilėnas, A. Smitas, Valentienė, A. J. Simitas. Knygas peržiūrėti A. Merkys, J. Bendaravičius.

Konferencija užsidarė 5 val. vakare.

Anthony Žemaitis, Pirm. O. Kučiauskaitė, Sekr.

Hartford, Conn.

Iš Atsibuvusios ALDDL 3-čio Apskričio Konferencijos

Sekmadienį, lapkričio 1-mą, įvyko Lietuvių Literatūros Draugijos 3-čio Apskričio konferencija Laisvės Choro svetainėje.

Konferencija buvo planuota pradėti 10:30 val. ryte, bet kada ta valanda išmūšė, tai svetainėje tebuvo tik du dele- gatai atvažiuavę. Vėliau suva- žiavo ir kiti delegatai iš aplin- kinių miestų.

Jau netoli vienuolika va- landa buvo, o dar konferen- cija nepradėta. Pasigirsta bal- sas ir duoda įnešimą, kad pra- dėti konferenciją. Ten pat kit- as parėmė ir konferencijos posėdis prasidėjo lygiai 11:15 val. ryte.

Drg. M. Ciplijauskas pašau- kė visus prie tvarkos ir tuoj- ęjo konferencijos pirmininko ir kitų reikalingų valdininkų rinkimas. Užrašė raštiniuku išrenkamas Valaitis, o pirmi- ninku pats Ciplijauskas. Ko- rrespondentu išrinktas V. Bra- zauskas.

Pirmininkas pašaukė apskri- čio raštiniukę M. Mulerankie- nę, kad perskaitytų protokolą pereių metų konferencijos. Mulerankienė paprašė J. Vil- činską, kad jis paskaitytų tą protokolą, nes tai buvo jo ra- pavytas. Protokolas gana ilgas ir gerai smulkmeniškai viskas su- rašyta. Iš protokolo pasirodė, kad apskričio valdyba per vi- sus metus neturėjo nė vieno posėdžio. Buvo visokių pasiai- škinimų, dėl ko posėdžiai neį- vyko, bet nė vienas iš valdy- bos nedavė aiškaus atsakymo. Tai reiškia, jau čia valdybos būta per daug apsieidusios, neveiklios. Apskričio organiza- torius V. J. Valaitis sakė, kad neturi daug ką pasakyti, nes visai mažai veikė dėl apskričio naudos, dėlto, kad buvo labai užimtas darbais.

Sekr. Mulerankienė ir išdi- nininkas Vilkas atsistoje parei- škė, kad jie, kaip ir kiti, neturi nieko gero pasakyti dėl suva- žiausiųjų delegatų. Aišku, kaip ant delno, kad kai valdyba ne- turi nieko naudingo nuveikusi, tai negali ir raportuoti, kad ką gero nuveikė. O blogo nereiki- a nė raportuoti, delegatai ir- taip patys suranda bedisku- suodami.

Kada prieita prie finansų, tai iš tikrųjų stebūklai pasiro- dė. Cionais paaiškėjo, kad nie- kas nežino jau per du metus, kur ir pas ką randasi finansų užrašų knyga. Staiga pakilo keletas rankų prašo balso kal- pinti valdybą. Visi paakėjo valdy- bą šitokį nelemtą apsieidimą sa- vuo pareigose. Valdyba pasiū- dėjo surasti tą knygą greitoj ateityje ir pristatyti į reikalin- gą vietą.

Delegatų Raportai

Waterburiečiai delegatai ra- portuoja, kad pas juos veiki- mas slabnas. Aukomis atsižy- mi gerokai ir finansais šiuo kartu stovi tvirtai.

New Haveno delegatai taip- gi duoda savo raportą. Pas juos veikimas yra geras. Au- komis taip pat neatilieka nuo kitų. Finansų irgi turi gerokai. Hartfordiečiai irgi atsižymi aukomis ir finansais stovi ge- rai. Veikimas taip pat nėra persmarkiai, bet veikiama ap- skritai visus metus. Motery klubas veikia gerai ir auko- mis atsižymi tankiai. Finan- sais pusėtina tvirtai.

Naujuose sumanymuose bu- vo daug gerų kalbų ir išsirei- škimų. Daugiausiai buvo agi- tuojama, kad visi suglauskime pečiais dar labiau, negu bent kada pirmiau ir vieningai dirbtume su dideliu pasiryži- mu, eidami sykiu su visais darbininkais ir su mūsų val- džia ir kartu su kitų mūsų ali- jantų šalių darbininkais, kad kuogreičiausia sumuštume mū- sų priešą Vokietijos, Japonijos ir Italijos fašizmą.

Taipgi buvo kalbama, kad

reikia daugiau veikti vietiniu- se miestuose tarpe kitų srovių ir aiškinti žmonėms darbinin- kišką idėją.

Raportai iš Apskričio

Visi apskričio parengimai šiemet buvo pasekmingi. Spau- dos pikniko komisija gavo ge- rai išbarti už tai, kad nepa- skyrė dešimto, nuošimčio dėl partijos, kaip kad apskričio yra nutarta.

Turėta geri pietūs, kuriuos pagamino Hartfordo draugės. Už maistą kožnas užsimokėjo. Garbė Hartfordo draugėms, kurios taip daug dirbo, kol priruošė puikius pietus dėl de- legatų.

Antroje sesijoje buvo svars- toma, kaip būtų galima tuojau atgavinti pakrikusias kuopas nekuriuose miestuose. Nutar- ta, kad tuojau reikia stoti į veiklų darbą ir kad numirusios kuopos turi būti tuojau atgai- vintos ir pasuktos į veikimą. Nutarta, kad ateinantį metą būtų surengta 3 parengimai— vienas Hartforde, du Water- bury. Išnešta dvi rezolucijos. Pirmą rezolucija reikalauja valdžios, kad laikytųsi savo susitarimų su USSR ir kad tuojau atidarytų antrą frontą prieš fašistų Vokietiją. Antra rezolucija tai pasižadėjimas arba reikalavimas, kad šio ap- skričio ribose būtų rengiami visoki parengimai, kad sukelti finansų dėl Sovietų medikalės pagalbos. Ir tuom pačiu kartu sveikinam Sovietų herojišką armiją 25 metų sukakusių progą ir pasižadame mes jums padėti, kiek tik išgalėsime, šit- tam milžiniškam mūšyje prieš tą barbarizmą, vokiečių fašiz- mą.

Apskričio valdyba dėl 1943 išrinkta iš 5-kių asmenų: drg. Vilčinskis, Jurkūnas, Meiso- nas, Valaitis, Giraitienė.

Konferencijoj buvo ir sve- čias atvykęs iš Brooklyn, N. Y., tai yra drg. Kuraitis. Jis pasakė svarbią prakalbą pra- dzioje konferencijos. Ragino, kad visi darbuotumės platini- mui literatūros, o labiausiai, tai tu knygy, kurios aprašo Amerikos istoriją. O viena to- kių knygy bus tuojaus cent- ro išleista dėl narių ir parda- vimo, tai bus viena iš geriau- siųjų knygy, kuri aprašys apie visus geriausius šios šalies ku- rėjus ir už laisvę kovotojus. Tai bus pirma tokia knyga lie- tuvių kalboje.

Bridgeporto miesto kuopa neatsiantė delegatų į konfe- renciją, bet prisiuntė konfe- rencijai pasveikinimą ir \$5 aukų dėl 3-čio Apskričio. Pir- mininkas pareiškė, kad tai pir- ma tokia auka gauta 3-čio Ap- skričio visame jo gyvavime. Konferencija užsibaigė 6 val. po pietų.

Visi jau buvo gerokai pa- vargę ir kalbėjo kaip čia greičiau sugrįžus pas savus. Visi išsiskirstė gerame ūpe ir su daug darbų dėl savo kuopų. Jūsų korespondentas pasiėmė būti korespondentu beveik pprivartą. Nenorėjau, kad bū- čiau išdeportuotas. Taigi, at- leiskite, jeigu ne viską apra- šiau, kas konferencijoj dėjosi.

W. B. Koesep.

Philadelphia, Pa.

Nelaimės, Mirimai ir Parengimai

Praeitose savaitės bėgyje traukinio nelaimėj likosi už- mušti Jonas ir Jurgis Antona- čiai. Abudu buvo broliai. Jų šeimos likosi dideliu nuliūdi- me.

Taip pat tos pačios savaitės bėgyje pasimirė Veronika Jo- kubauskienė ir Alekas Šulči- kas. Dėl jų mirties liūdi jų pa- silike šeimos.

Pietinės dalies LLD 141 kp. draugai ir draugės pradeda judėt. Lapkričio 22 d. ruo-

šia šaunų pasilinksminimo va- karėlių, į kurį patartina lietu- viam darbininkam atsilankyti kuo skaitlingiausiai.

Lapkričio 27 d. yra rengia- mas labai svarbus parengimas Russian War Relief "Stalin- grado Naktis," kur bus ir pui- ki koncertinė programa. Apart puikios programos, kalbės val- džios aukšti valdininkai ir kiti atstovai, kurie atstovaus kitų kariaujančių valst. vėliavas.

Patartina įsigyti visiems lietu- viams iš kalno tikietus, nes vargu bus galima gauti tą va- karą. O ten dalyvaut labai svarbu. "L." Korespondentas.

SVARBIOUS KNYGOS RAISTAS Apsaka iš Chicagos lietuvių gyvenimo, dirbančių gyvulių skerdyklose PARASĖ UPTON SINCLAIR Patasytas ir papildytas lietuvių kalbon vertimas. 450 Pusalpių. Kalna \$1.00. Mortos Vilkienės Divorsas Puikus vaizdas Amerikos lietuvių gyvenimo. PARASĖ MIKAS RASODA Apsaka, kur autorius labai gyvai vaizduoja ekono- minį, politinį ir kultūrinį lietuvių gyvenimą Amerikoje. Pusalpių 320. Kalna \$1.00. English-Lithuanian Self-Instructor Tai rankvedis angliškai kalbantiems mokytis lietu- viškai. Taipgi gali pasinaudoti lietuviai, norintieji mo- kytis anglų kalbos. PARASĖ DR. J. J. KASKIAUCIUS Pusalpių 252, stipriais audimo aparais, kalna \$1.50. Lietuvių Kalbos Gramatika Pritaikyta Amerikos Lietuviams su Angliškais Paaškinimais SUTAISĖ DR. D. PILKA Kalna \$1.00 už egzempliorių. Vasaros sezonu 75c. "Gyvenimo Saulėleidis" Pirmą Knygą Lietuvių Kalboje apie Numirusių Laidojimą PARASĖ ir Išleido Graborius JOSEPH LEVANDA-LEVANDUSKAS 300 puslapų, kalna \$1.25; vasaros sezonu \$1.00. Besivintantis Rytas STASIO JASILIONTO EILIŲ RINKINYS Daug gražių eilių, puikus pasirinkimas skambių eilučių vauku- čiam mokyti deklamuot. 288 puslapų. Kalna 50c. Vokiškieji Grobikai --- Mirtini Lietuvių Kultūros Priešai PARASĖ DOCENTAS KOSTAS KORSAKAS Buočiai iš Lietuvos karų su vokiečiais nuo 853 metų iki šių dienų. Pusalpių 32. Kalna 10c. Pirmoji Pagalba Ligoje ir Nelaimėje PARASĖ DR. J. J. KASKIAUCIUS Kiekvienas žmogus privalo šią knygą turėti savo namuose. La- bai svarbūs patarimai ką daryti susižeidus, staigiai kam apsiobus arba apsirgus kada sunku gauti gydytojaus pagalbą. Si knyga duoda daug receptų, sulgy kuriais gausite vaistų gyd- tis pagal nurodymus knygoje. Kalna \$1.00; vasaros sezonu tik 75c. New Yorko Pasaulinės Parodos Paveikslų Albumas Būtinai įsigykite šį papuošalą savo namų knygynui. Tai puik- kiausia padaryta knyga lietuvių kalboje. Trijų spalvų virseliai; daugybė gražių paveikslų iš Pasaulinės Parodos 1939 ir 1940 mm. Taipgi telpa paveikslai pasauliniai garsių pastatų New Yorko mieste. Yra daug mokslinių informacijų apie naujovinę techniką ir yra skambių brožuų iš Amerikos istorijos. 56 puslapų; kalna 25c; Vasaros sezonu 20c. "Laisvės" Administracija 427 Lorimer St. Brooklyn, N. Y.

Guadalcanale Amerikiečiai Sunaikino 17 Japonų Orlaivius; Neteko 7 Savo Lėktuvų Amerikos Oficialiai Pranešimai

Washington, lapkr. 12. — Laivyno pranešimas 189:

PIETINIS RAMUSIS VANDENYNAS

Lapkričio 11 d. iš ryto mūsų Grumman Wildcat lėktuvai kovotojai pasitiko du būrius japonų bombanešių smigikų virš Guadalcanal salos. Pirmąją ataką darė dešimtis priešų bombanešių ir dvylika jų lėktuvų kovotojų. Mūsų kovos lėktuvai nušovė žemyn šešis japonų bombanešius ir penkis jų lėktuvus kovotojus. Antrą ataką darė 25 japonų bombanešiai ir penki lėktuvai kovotojai. Mūsų Wildcats nušovė žemyn šešis priešų bombanešius. Per susikirtimus, turbūt, sunaikinta dar trys japonų bombanešiai ir du lėktuvai kovotojai. Žuvo septyni Jungtinių Valstijų kovos lėktuvai.

Amerikos Submarinai Nuskandino Dar 8 Japonų Laivus Tolimuose Rytuose

Laivyno Pranešimas 190:

TOLIMIEJI RYTAI

Jungtinių Valstijų submarinai pranešė apie sekamas savo veiksmų pasekmes prieš japonus Tolimųjų Rytų vandenyse: Vienas didelis japonų transporto laivas nuskandintas.

Vienas stambus žibalinis priešų laivas nuskandintas. Vienas didelis prekinis laivas nuskandintas. Vienas vidutinis krovinių laivas nuskandintas. Vienas vidutinis karo laivynui tarnaujantis laivas nuskandintas. Vienas nedidelis krovinių laivas nuskandintas. Vienas nedidelis sargybos laivas nuskandintas. Vienas naikintuvas sužalotas ir, turbūt, nuskandintas.

Sie žygiai dar nebuvo minėti jokiam pirmesniame Amerikos laivyno departamento pranešime.

Francūzų Šiaurinės Afrikos Gyventojai Bendradarbiauja su Amerikiečiais; Kartu Dalyvavo Paliubų Dienos Iškilmėse

Karo Departamento Pranešimas num. 238:

Francūzų Šiaurinėje Afrikoje visur liovėsi ginkluotų francūzų jėgų pasipriešinimai, apart kelių atskirų punktų. Daugelyje vietų gyventojai ir Jungtinių Valstijų kariuomenė drauge dalyvavo apeigose, miniciose (praėjo pasaulinio karo) Paliubų Dieną. Francūzai laikroviai padeda išskelti krantan atplaukiančią mūsų kariuomenę ir iškrauti mūsų laivus. Mūsų pozicijos vakariniame pajūryje yra sudrūtinamos.

Vyriausias komandierius (gen. Eisenhower) patvirtė, kad visos amerikiečių jėgos turi susipažinti su vietiniais įstatymais ir papročiais ir prisilaikyti jų.

Sovietų Oficialiai Pranešimai

Maskva, lapkr. 13. — Vidunaktinis Sovietų pranešimas:

Stalingrado srityje priešai atsarginiu, pergrupavo savo dalinius ir iš naujo atakavo miesto apsigynimo sektorius.

Stalingrado gynybai atrėmė skaitlingas hitlerininkų atakas. Baisių sau nuostolių kaštais vokiečiai įvarė šimto iki dviejų šimtų jardų kylį į mūsų pozicijas viename sektoriuje.

Šiaurinėje miesto dalyje sovietinė kariuomenė darė kontr-atakas ir nuvijo priešus 400 jardų atgal. Vien šiame sektoriuje apie 200 vokiečių buvo užmušta, keturi tankai, 14 kanonių ir 16 mortirų sunaikinta ir du amunicijos sandėliai susprogdinti.

Į šiaurvakarių nuo Stalingrado raudonarmiečių daliniai tęsė kautynes vienoj apgyventoj vietoj ir išmūšė vokiečius iš kelių namų. Priešai darė kelias nesekmingas atakas. Buvo nušauta daugiau kaip batalionas priešų pėstininkų per dieną kautynių dėl šios vietos.

Kitame sektoriuje priešai mėgino prasiskverbt į mūsų pozicijas, bet ugnim iš kulkašvaizdžių ir mortirų jie tapo smarkiai atmetti atgal.

Į pietų rytus nuo Nalčiko mūsų kariuomenė kontr-atakavo hitlerininkus ir sulaužė jų pasipriešinimą. Vokiečiai tapo išmūšti iš dviejų apgyventoj vietų.

Sovietų kariuomenė per dieną sunaikino 170 priešų trokų ir automobilių ir kelias baterijas jų kanonių. Mūsų lauke priešai paliko daugiau kaip 400 nukautų saviškių.

Tuapse srityje mūsų kariuomenė atmušė atakas, darytas neskaitlingų grupių priešų. Vienas mūsų žvalgų būrys per įkaitusį susikirtimą sunaikino 130 vokiečių.

Du priešų lėktuvai kovotojai buvo nušauti žemyn per kautynes ore Karelijos fronte, kur sovietiniai žvalgai prasižvėrė į priešų užnugarį ir staigiu smūgiu užmušė 30 vokiečių. Mūsų žvalgai sugrįžo be jokių sau nuostolių.

SERGA HERONIMAS STONKUS

Alfonso Skirmontas iš Mas-peth, N. Y. aplankė savo dėdę Heronimą Stonkų, Worcester, Mass. Stonkus yra apie 75 metų amžiaus. Veteranas senosios Lietuvių Socialistų Sąjungos. Siela ir kūnu pasiau-

kojės darbininkiskam judėjimui. Heronimas Stonkus ilgus metus laikė lengvų drabužių krautuve Montello, Mass. Vėliau persikėlė į Worcester, Mass. Križiui pasireiškus ir sveikatoje puolant, iš biznio išėjo.

Biznyje būdamas Stonkus niekada nepataikavo savo idėjai priešingiems žmonėms. Vergiškai dolerio netykojo. Jis yra kietas laisvamanis ir visu savo laiku viešai, atvirai, kol jam sveikata leido, skleidė laisvamanybę žodžiu ir raštu. Viešose diskusijose jis liuosai dalyvaudavo ir drąsiai, moksliniais įrodymais akėdavo religinius prietarus. Už tai smarkiai nervuodavosi kunigai ir skelbdavo boikotą Stonkaus bizniui. Bet Stonkus niekada jiems nenusilenkdavo.

Savo sūnų ir dvi dukteris Stonkai išauklėjo laisvais ir

PRANEŠIMAI IŠ KITUR MONTELLO, MASS.

Lietuvių Moterų Pašalpinės Draugijos "Birutės" metinis balius įvyks 15 d. lapkr. Tautiškam Name. Turėsime užkandžių ir gerimų. Sokiams gros J. Steponavičiaus orkestra. Įžanga 50c asmeniui. Kviečiame visus dalyvauti. Nariam tikėtis po priedavta. — Rengėjos. (267-268)

SCRANTON, PA. Sekmadienį, 15 d. lapkr. įvyks LLD 12-to Apskr. metinė konferencija, apie pietų laiką. Meskėno salėje, 134 W. Market St. 6-tą val. vakaro bus duodama putki višienos vakarienė, kurią ruošia vietinė LLD 39 kp. Po vakarienės bus koncertinė programa, kurią išpildys V. Valiukas ir Wilkes-Barre Lyros Choro kvartetas, vadovaujant Radicauskai-tei iš Wyomingo. Rengėjai kviečia visus dalyvauti. Įžanga dėl vakarienės 75c asmeniui, po vakarienės bus galima ir pasisėkti. — Rengėjai. (267-268)

HILLSIDE, N. J. Sekmadienį, lapkr. 15 d., bus rodoma krutami paveikslai, Polish-Am. Klubo salėje, 400 E. St. Pradžią 3 val. diena. Įžanga 35c. Ruošia Hillside Suvienytos organizacijos, naudai Sovietų Sąjungai Gelbėti. Bus duodama ir arbatos. Kviečiame visus dalyvauti. (266-268)

PHILADELPHIA, PA. Sekmadienį, 15 d. lapkr. įvyks Veikiančio Komiteto ir visuotinis visų darbininkų organizacijų susirinkimas labai svarbiems klausimams, būtent: "L." bankieto rengimo, praktinį rengimo, Stalingrado masinio Convention, Hall rengimo; Browderio prakalbos Arenoje ir vi-sa eilė kitų reikalų. Susirinkimas bus 735 Fairmount Ave., 2:30 val. diena. — Sekr. (266-268)

CLEVELAND, OHIO Draugiškas vakaras Sovietų Parnamai įvyks šeštadienį, vakare, lapkr. 14 d., Dominiko Petrausko namuose, 1451 Claremont Rd. Ruošia ALDDL 190 kuopa. Laikykime už pareigą dalyvauti šiam rengime, pasilinksminime ir sulys savo geriausios išgalės paremsime Sovietų karžygius. — J. N. S. (266-268)

SO. BOSTON, MASS. Bostono ir aplinkės mezgėjų Women's Victory Club specialis susirinkimas ir mezgėjų paroda įvyks nedėlio, lapkričio (Nov.) 15 d., 3:30 po piet, 376 Broadway. Visos mezgėjos prašomos ateiti ir atsi-nešti gatavus ir mezgamus daiktus, nes bus patareja iš R. W. R. Kviečiame ir ne mezgėjų — moterų ir vyrų. — Komitetas. (266-267)

MCKEES ROCKS, PA. LLD 40 kp. ir SLA kp. bendrai rengia vakariene, 14 d. lapkr. Pradžią 7:30 val. vak., 3351 W. Carson St. Kviečiame visus draugus dalyvauti, linksmai praleisite laiką prie geros vakarienės. (267-268)

DETROIT, MICH. Sekmadienį, 15 d. lapkr., įvyks ALDDL 52 kp. susirinkimas, 1:30 val. diena, 4097 Porter St. Nariai malonėkėte dalyvauti, nes yra daug įvairių raportų ir naujų tarimų mūsų organizacijos reikaluose, taipgi nepamirškite, kad dabar ALDDL vaju.

Lapkr. 15 d., 1 val. po pietų įvyks Hamtramcko Liet. Piliėčių Klubo susirinkimas, Veteranų salėje, ant Holbrook St.

Lapkr. 15 d., 6 v. v. Aido Choro metinis koncertas įvyks Liet. salėje, 25 ir Vernor gatvių. Visus kviečiame dalyvauti. — Alvinas.

CLEVELAND, OHIO ALDDL 22 kp. susirinkimas įvyks antradienį, lapkr. 17 d., 7:30 v. v., pas Gendrėnus, 8113 Korman Ave. Visi nariai kviečiami dalyvauti, nes yra svarbių reikalų aptarti. — Kom. (268-270)

M. ŽUKAITIS 334 DEANT ST., SEFCERPORT, N. Y.

gražiai aprūpino mokslu. Sūnus dabar gyvena New Yorke ir yra CIO organizatorius. Apie dukterų gyvenimą vėlesniu laiku nežinau.

Stonkus yra stiprus kovotojas už organizuotą darbininkų judėjimą ir už socialistines idėjas. Dabar jis dusulio varginamas mažai pasikelia nuo patalo. Sakoma, kad worsteriečiai, Stonkaus idėjos ir asmeniškai draugai, jo neaplan-ko. Tai negražu.

Moralis pasitenkinimas ligoniui daug padeda. Žmoniškumas reikalauja atjausti ligonius, o draugiškumas juo labiau to reikalauja. Iš toliau mes draugui Stonkui linkime sustiprėti ir tęsti savo gražų gyvenimą kaip visuomenininko. O worsteriečiams patareime dažnai jį aplankyti. Stonkaus antrašas: 3 Vernon Ter., Worcester, Mass. P. Buknys.

J. GARŠVA
Graborius-Undertaker
LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS
Išbalsamuoja ir laidoja ant visokių kapinių
VELTUI SERMENINE (KOPLYCIA)
Parsamdo automobilius ir karities veselium, krikštynum ir kitkam
231 BEDFORD AVE. BROOKLYN
Telephone: EVERgreen 8-9770

DR. J. J. KASKIAUČIUS
Telefonas: HUmboldt 2-7964
530 Summer Avenue
Arti Chester Avenue
NEWARK, N. J.
VALANDOS: 2-4 ir 6-8
Nėra valandų sekmadieniais.

Clement Vokietaitis
Lietuvių Advokatas
66 COURT STREET
Brooklyn, N. Y.
Tel. TRIangle 5-3622
168 GRAND STREET
Brooklyn, N. Y.
Tel. EVERgreen 8-7179

F. W. Shalins
(Shalinskas)
Funeral Home
84-02 Jamaica Ave.
Opposite Forest Parkway
WOODHAVEN, N. Y.
Suteikiami garbingas laidotuves \$150.
Koplyčias suteikiamas nemokamai visose dalyse mieste.
Tel. VIRginia 7-4499

CHARLES
UP-TO-DATE
BARBER SHOP
K. Degutis, Savininkas
Prieilankus Patarnavimas
306 Union Avenue
Tarp Ten Eyck ir Maujer Sts.
BROOKLYN, N. Y.
Geral Patyrę Barberiai

FOTOGRAFAS
Traukių paveikslus, familijų, vestuvių, kitokių grupių ir pavienių, iš senų padarau naujus paveikslus ir krajavius sudarau su amerikoniškais. Reikalai esant ir padidinu tokiu dydžiu, kokio pagoldaujam. Taipogi atmaliovo įvairiom spalvom.
JONAS STOKES
512 Marion St., Brooklyn
Kamp. Broadway ir Stone Ave.
prie Chauncey St., Broadway Line
Tel. GLENmore 5-6191

LICENSES
WHOLESALE AND RETAIL
Beer, Wine, Liquor
NOTICE is hereby given that License No. GB 10857 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 8424 — 13th Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
JOSEPH GENIS
8424 — 13th Ave., Brooklyn, N. Y.
NOTICE is hereby given that License No. GB 2186 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 134 Sutter Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
HERMAN MUNOWITZ
134 Sutter Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. GB 9959 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 9820 — 4th Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
HYMAN PANCER
King Hamilton Self Service Stores
9820 — 4th Ave., Brooklyn, N. Y.
NOTICE is hereby given that License No. GB 10854 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 7508 — 3rd Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
ABRAHAM NASON
Clover Dairy
7508 — 3rd Ave., Brooklyn, N. Y.

Dr. John Repshis
(REFSYS)
LIETUVIS GYDYTOJAS
278 Harvard Street
kampus Inman St.
Arti Central Skvėro
CAMBRIDGE, MASS.
Tel. TRObridge 6330
OFISO VALANDOS:
10-12 ryte, 2-4 ir 6-8 vakare
Nedėliomis ir šventadieniais:

Le VANDA
FUNERAL PARLORS
Incorporated
Juozas Levandauskas
Graborius—Undertaker
337 UNION AVENUE
BROOKLYN, N. Y.
Tel. STagg 2-0788
NIGHT—HAvemeyer 8-1158

Naudokitės Gera Proga
Per sekančias 30 dienu, mes darome šį specialų pasiūlymą savo seniems ir naujiems pacientams. Nepaisant didelio pakilimo kainų ant visų akiniam naudojamų medžiagų, mes vis dar patarnaujame už senas žemas kainas.
30 Dienų Nuolaida Akiniai už \$7.50
Atsilanke parodykite mums šį skelbimą ir mes duosime jums 10% nuolaidos. Kainos už vienos rūšies stiklus yra nustatytos taip žemos, kad pilnai patarnautume tik už \$7.50.
STENGER & STENGER, Optometrists
394-398 Broadway Brooklyn, N. Y.

Green Star Bar & Grill
Lietuviškas Kabaretas
Kas nori gražiai laiką praleisti, pasilinksminėti ir pasisėkti užėina pas "Green Star Bar and Grill" nes žino, kad visados bus patenkinti.
Linksma Parė Kiekvieną Šeštadienį!
TURIME GERŲ VYNŲ IR DEGTINIŲ
Ateikite pasimatyti su Giviais
Gertausias Alus Brooklyn
459 GRAND ST.
Skersal nuo Republic Teatro
BROOKLYN, N. Y.
Tel. EV. 4-8698

NOTARY PUBLIC TELEPHONE STAGG 2-5043
MATTHEW P. BALLAS
(BIELIAUSRAS)
LAISNIUOTAS GRABORIUS
Liūdėsio valandoj kreipkitės pas mus. Patarnavimas bus užtikrintas ir už prieinamą kainą
PURIKAI ĮRENGTOS DVI KOPLYCIOS DUODAMOS MYLIMIEMS PASARVOTI DOVANAI
660 Grand Street Brooklyn, N. Y.

CHARLES J. ROMAN
(RAMANAUSKAS)
DIREKTORIUS LAIDOTUVIŲ
Liūdėsio valandoj kreipkitės prie manęs dieną ar naktį, greit suteiksime modernišką patarnavimą. Patogiai ir gražiai moderniškai įruošta mūsų šermentinė. Mūsų patarnavimu ir kainomis būsite patenkinti.
1113 Mt. Vernon St.
Philadelphia, Pa
Telefonas Poplar 4110

New Yorko ir Apie Linkės Žinios

Iš Literatūros Draugijos I Kuopos Susirinkimo

Susirinkimas atsibuvo ketvirtadienio vakare. Delegatai išdavė raportus iš Pabaltijos Tautų Kultūros Tarybos konferencijos ir Sovietų Sąjungai Pagalbos konferencijos. Abi konferencijos buvo labai svarbios ir nutarė daug dalykų praveisti gyvenimui.

Komisija ruošiamo judžio ir vakarėlio, kuris įvyks šeštadienį, lapkr. 14 d., raportavo, kad viskas prirengta.

Naujų narių kuopa jau gavė naujus metus 4. Nariai pasigadėjo gauti ir daugiau. Narių nepasimokėjusių duokles už 1942 metus yra nedaug.

Nutarta surengti F. Abekui prakalbas, penktadienį, lap-

kričio 27 dieną, kada jis laukysis Brooklyne. Nutarta "Vilnius" Kalendorius imti platinėti iš Laisvės įstaigos.

Nutarta dalyvauti Williamsburgio masiniam parade, kuris atsisibus gruodžio 6 dieną, proga metinių sukaktuvių Japonijos samurajų užpuolimo ant Amerikos. Į parado komisiją apsiėmė A. Mureika ir G. Wadisonas. Komisija dirbs bendrai su kitomis lietuvių organizacijomis.

Literatūros Draugijos CK sekretorius pranešė, kad knyga jau atspausdinta ir yra pasparadinėtoja, todėl už keletos dienų bus gatava.

Narys.

New Yorko Transportininkai Gauna Masių Paramą

N. Y. transportininkai gauna paramą New Yorko transportacijos darbininkų reikalavimas pakelti algas sulys pakilusių pragyvenimo kainų randa priitarimo kitų amatų ir miestų darbininkuose, taipgi abelnaivisumėnė.

Pereitą ketvirtadienį įvyko du svarbūs transportininkams paramos aktai. Karo Darbo Tarybos posėdis Washingtono padarė transporto darbininkų naudai rekomendaciją, o Bostono vykstanti CIO konvencija priėmė stiprią rezoliuciją paramai 32,000 New Yorko transportininku, raginant Karo Darbo Tarybą tarpininkauti.

Karo Darbo Taryba pareikė, kad karo laimėjimo dėlei josios pareiga yra patenkinti miesto darbininkų reikalavimus, kaip kad ir bile kitų.

Eilė unijų ir pilietinių organizacijų kreipėsi į majorą LaGuardiją, raginant paremti darbininkus.

Brooklyno Muziejaus Lecture Hall šio šeštadienio popiečio 2:30, lapkričio 14-tą, įvyks antra iš eilės programa pagarbai Sovietų Sąjungos. Kadangi šis yra Sovietų Sąjungos mėnuo, tad pirmųjų trijų šio mėnesio šeštadienių programos yra pašvęstos Sovietų Sąjungos menui. Programoms įžanga nemokama.

Gruodžio mėnesio pirmi trys šeštadieniai bus pašvęsti Chinijos menui.

Afrikoj prasidėjęs mūsų kariuomenės maršavimas, sakoma, būsis priežastimi numatomo dar 25 nuosimčių gazonlinos civilinių vartojimui.

Vienos savaitės atostogos išeinantiems kariuomenėn prasidės nuo 17-tos. Pirm tos dienos pašauktieji dar gaus po dvi savaites, kaip lig šiol.

Juozas Visockis Vėl Kariuomenėj

Šiomis dienomis svečiavosi Brooklyne Juozas ir Ona Visockiai, buvę brooklyniečiai, dabar gyveną Hartforde. Visockis dabar vėl uniformoje. Jisai buvo vienas iš pirmiausia pašauktų kariuomenėn draftui prasidėjus ir ilgoką laiką išbuvo kempėse Texas valstijoje. Susirgęs tarnyboj, buvo paleistas į rezervą, bet šiomis dienomis pašauktas atgal į aktyvią tarnybą ir lapkričio 16-tą išvyksta kempėn.

Prieš išeisiant kariuomenėn, Visockiai buvo atvykę apsilankyti pas savo draugus laisviečius ir kitus brooklyniečius. Juozas pirmu kartu buvo pašauktas iš Laisvės spaustuvės, kur jis dirbo techniku. Taigi, iš buvusio Laisvės štabo jau trys jauni vyrai tarnauja ginkluotose mūsų šalies jėgose.

M I R Ė

Ketvirtadienį, lapkričio 12-tą, mirė Harsen Harveluk, 60 metų amžiaus, gyvenęs 36 Pike Street, New York City. Bus palaidotas šeštadienį, lapkričio 14-tą, Mt. Olivet kapinėse. Pašarvotas pas graborių J. Garšvą, 231 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.

vilinių Apsigynimo Brooklyno organizacijos pirmininkystės po paskyrimo jos švietimo Tarybon. Jos vietą užimsianti Mrs. Voorhees, buvusi vice-pirmininkė.

Bėgiu savaitės ar poros kariškos įstaigos atidarysiančios raštine 52 Broadway, New Yorke, iš kur bus išduodami kontraktai kariškiems darbuams.

Judžiai Lietuviški, Judžiai iš Karo Ir Vakarelis

Jeigu jūs norite pamatyti judžiuose savo drauga, o apie šimtas iš jūsų ir patys save, tai būtina dalyvaukite judžiuose ir vakarėlyje šio šeštadienio vakarą 7:30, lapkričio (Nov.) 14-tą, Laisvės svetainėje, 419 Lorimer St., Brooklyne.

Judžiai vieni bus iš New York at War parado, filmuoti G. Klimo, taipgi matysite jo fotografuotą Great Neck choro Pirmyn šokių grupę, o kiti judžiai bus iš karo. Todėl visi ir visos nepraleiskite vel-tui vakaro, ale ateiškite ir pamatykite judžius. Gi po judžių rasite čia savo draugus ir pažįstamus, su kuriais linksmi laiką praleisite, nes bus gerų užkandžių ir gėrimų, taipgi šokiai prie naujausių rekordų muzikos. Įžanga tik 35 centai.

Vakarėlį rengia Lietuvių Literatūros Draugijos I-ma kuopa. Kviečia visus,

Komisija.

Kaslink Šokių Pil. Klube Praeitą savaitę vietinėse žiniuose buvo pranešta, kad Amer. Piliiečių Klube per visą šį mėnesį bus šokiai prie J. Thomas orkestratos. Dabar prašoma pranešt, kad šį sekmad., lapkr. 15, šokių nebus. Bus lapkr. 22, 29 ir gruodžio 6 — nuo 7 iki 12 v.

Ar Jau Matėt Išpūdinga Sovietų Judį "Priešo Užfrontėje"?

Amerikinė spauda labai puikiai atsiliepė apie vėliausj Sovietų Sąjungos judį "Priešo Užfrontėje," pereitą penktadienį įžengusį į 6-tą savaitę Stanley Theatre, 7th Ave. ir 42nd St., New Yorke.

Dorothy Masters, "Daily News" judžių kritikas, rašė, jog "Priešo Užfrontėje" yra "Galingsnis už tankus, ka-nuoles ar bombas..." Puikiai apie jį atsiliepė Alton Cook, "World Telegram" kritikas, Joseph Pihodna iš "Herald Tribune," John Beaufort iš "Christian Science Monitor," Edith Werner iš "Daily Mirror," John McManus iš "PM" ir kiti.

Aapart judžio "Priešo Užfrontėje," rodoma priedinės trumpos filmos, tarpe tų ir "Tauta Šokyje," perstatanti Sovietų Sąjungos tautų šokėjus. Pastaroji filma daryta Maskvoj, miestui esant po prie šų ugnimi, kada naciai buvo tik už kelių desėtkų mylių nuo Kremliaus.

Norintiems pamatyti, reikėtų pasiskubinti, nes gal rodymas neužilgo bus nutrauktas.

New Yorko motoristai turi išpildyti naujas aplikacijų blankas su pažymėjimu "taje-rių" numerių. Neišpildžiusiems atims gazonlinos knygeles.

Lapkričio 12-tą J. V. Laivy-no Departmentas paskelbė 16-tą sąrašą laivyno mirusių ir sužeistų nuo spalį 16-tos iki 31-mos. Nukentėję 727 asme-nys. Iš tų 15 mirusių, 25 su-žeistų ir 9 dingę be žinios paėjo iš didžiojo New Yorko ir artimų apylinkių.

Tarpe padėjusių gyvastis randasi Vaclovas W. Tukis, lietuvis jaunuolis. Jį pažinu-siems sunku persistatyti, kad to skaitstaveidžio, lyg bijūno, jaunuolio jau nesiranda tarp gyvųjų. Juk tik užpereitų me-tų vasarą jisai, vos iš vaikis-čio pradėdas išeiti vaikinėlis, atostogomis iš mokyklos vasarą mums padavinėdavo valgį savo motinos su Domikaičiu tuomet laikytame restaurane Laisvės namo patalpose. Ne-žiūrint savo labai jauno am-žiaus, Vacius vienas iš pir-miausių išgirdo savo šalies sauksmą kovon prieš barbaris-ką fašizmą, įstojo kariuomen-ką liuosnoriu, ir kovoje atidavė gyvastį.

Likosi giliame liūdėsyje jo motina, sesuo Mrs. Alice R. Sadworth, brolis Frank, kuris, jei neklystu, taipgi randasi kariuomenėj, ir kiti giminės.

8 YMCA skyriai Brooklyne ir Queens pasisūlė nemokamai mokinti karius plaukiojimo. Klasės sudaroma rytinė, popietinė ir vakarinė.

Civilinių Apsigynimas pa-jieško moterų tėmytojų orlai-vių kursavimo dienomis.

V. Tukis Atidavė Gyvastį Kare

Programa Sovietų Pagarbai

Brooklyno Muziejaus Lecture Hall šio šeštadienio popiečio 2:30, lapkričio 14-tą, įvyks antra iš eilės programa pagarbai Sovietų Sąjungos. Kadangi šis yra Sovietų Sąjungos mėnuo, tad pirmųjų trijų šio mėnesio šeštadienių programos yra pašvęstos Sovietų Sąjungos menui. Programoms įžanga nemokama.

Gruodžio mėnesio pirmi trys šeštadieniai bus pašvęsti Chinijos menui.

Afrikoj prasidėjęs mūsų kariuomenės maršavimas, sakoma, būsis priežastimi numatomo dar 25 nuosimčių gazonlinos civilinių vartojimui.

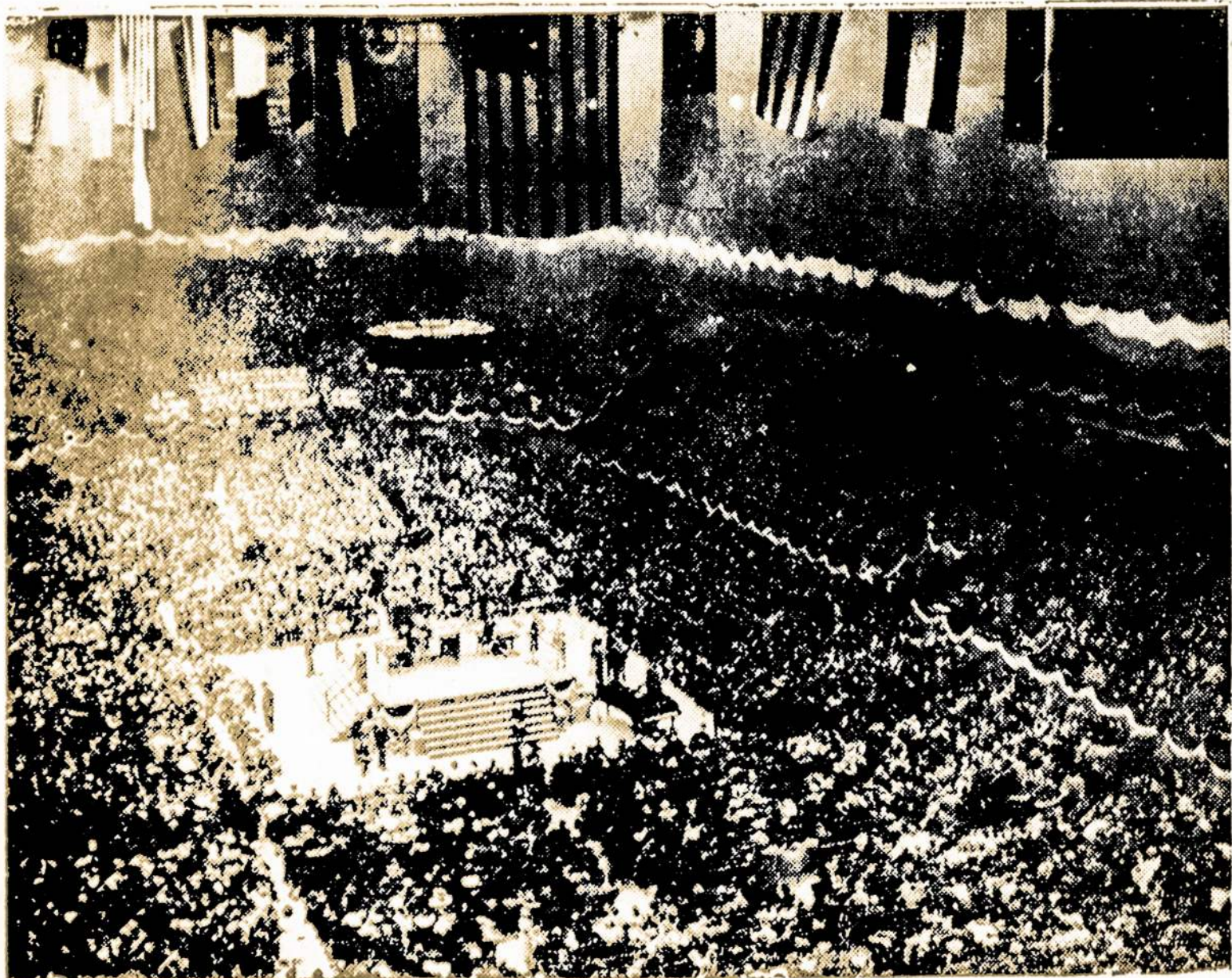
Vienos savaitės atostogos išeinantiems kariuomenėn prasidės nuo 17-tos. Pirm tos dienos pašauktieji dar gaus po dvi savaites, kaip lig šiol.

BETTY GRABLE, JOHN PAYNE, CARMEN MIRANDA, CAESAR ROMERO, HARRY JAMES
Puikiam, juokingiausiame Muzikallame Judyje techni-spavomis
"SPRINGTIME ROCKIES"
Ant Pagrindų—Zygnosios Teatro, Radioj, Judžių Zvaigždės ir Simfonijos Orkestrats
ROXY 7th Ave. ir 50th St., New York.

PARDAVIMAI
Parsiduoda Bar ir Grill (salūnas). Savaitinės jėigos — \$500-\$600; mažos išlaidos. Savininkas yra šaukiamas kariuomenėn. Matykite John Amato, 430 Ridgewood Ave., kampas Crescent St., Brooklyn, N. Y. (266-268)

REIKALAVIMAI
Reikalingas fornišuotas kambarys pavieniam vyrui. Prašome rašyti sekamu antrašu: P. V., 427 Lorimer St., Brooklyn, N. Y. (266-268)

LIETUVISKAS TRAKTYRIUS
(VALGYKLA IR ALINĖ)
Rheingold Extra Dry Alus didelis pasirinkimas visokdy Vynų ir Degtinės
Importuoti ir Vietiniai Kasdien Turime
KARSTŲ UZKANDZIŲ JUOZAS ZEIDAT
Savininkas
411 Grand St. Brooklyn

Tai bent buvo ketvirtadienio "parė." Paveiksle matome estradą ir dalį dvidešimt dviejų tūkstančių publikos, dalyvavusios Sovietų Sąjungos 25 metų sukakties minėjimo masiniame miting'e Madison Square Gardene, New Yorke, pereitą sekmadienį, lapkričio 8-tą. Jame kalbėjo Jungtinių Valstijų vyriausybės, armijos, bažnyčios, darbininkų ir biznio atstovai išreikdami pagarbą didvyriškai mūsų krašto talkininkei. Tarpe kalbėtojų buvo AFL prezidentas William Green, CIO vice-prezidentas R. J. Thomas, šalies vice-prezidentas Henry A. Wallace, buvęs ambasadorius Joseph E. Davies, lt. generolas Leslie McNair, senatorius Claude Pepper iš Floridos, New Yorko gubernatorius Lehmanas ir kiti žymūs visuomenininkai. Tūkstančiai salėn netilpusios publikos stovėjo per išsius blokus aplink salę.

Lietuvių Kūro Kompanija
Išigykite žiemai anglių, nes į rudenį bus sunkus anglių pristatymas į miestus
★ ★ ★
Mes taipgi aprūpinam aliejum tuos, kurie savo namus turite Oil Burners. Kūro reikalu prašome kreiptis:
Tru-Ember Fuel Co., Inc.
496 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.
Telefonas EVergreen 7-1661

MATEUŠAS SIMONAVIČIUS
Graziai Įrengta Susiejimams Įstaiga
Vietos ir importuotos degtinės ir vynai, geriausių bravorų alus ir šilius. Kada būsit Brooklyne, užleiskite susipažinti.
Kiekvieną subatą karšta vakarienė. Atskiras kambarys užėjimui su moterimis. Nedėliomis atdaras nuo 1 val. dieną iki vėlai.
426 SOUTH 5th ST. BROOKLYN, N. Y.
Blokas nuo Hewes St. elevaterio stoties. Tel. EVergreen 4-9508

SESTA IR PASKUTINE SAVAITĖ
Artkino ir Anglo-American perstato!
Giliai Sujudinanti Drama Sovietų "Sergeant York!"
"In The Rear of The Enemy"
(Anglų Kalboj)
Ekstra įdomumai "War Against Children," "Accordian Serenade" ir "More About Me," John'o Drinkwater'io pasikalbėjimas su George Bernard Shaw.
Taipgi: "A Nation Dances"—pirmieji tikri paveiksiai Maskvos Šokių Festivalo.
Nuolat nuo 9 A. M. — 25c Ikd 1 P. M.
STANLEY THEATRE 7th Ave. tarp 41—42 Sts., N. Y. WL-7-9686

Irving Place The. 14th St. arti Union Sq. Vėlus Rodymas GR. 5-9879 Kas Seštadienį
PIRMAS VISAS-DOSTOEVSKY PROGRAMAS!
'Crime & Punishment' 'The Brothers Karamazov'
su Pierre Blancher lošiant Raskolnikov. Fritz Kortner—Anna Sten lošia

LIETUVIŠKA
GERIAUSIA DUONA SCHOLES BAKING
532 Grand Street, Brooklyn
KĖPAME TIKRĄ LIETUVIŠKĄ DUONĄ IR VISOKIUS PYRAGUS BEI KEIKSUS.
Mes perkame geriausios rūšies miltus—tas reiškia, kad mūsų duoną nėra jokių dažų nei chemikalų. Mūsų duoną valgydami sutausysite pinigų, nesirgsite, nereikės išmokėti gydytojui. Pristatome į visas dalis—Brooklyno ir apie linkės, į krautuves ir į pavienius namus; taipgi siunčiam ir į kitus miestus. Tel. EVergreen 4-8802. Sav. V. LUKOSEVIČIUS

Lietuvių Rakandų Krautuvė
Išdirbame ir Parduodame Geriausios Rūšies Rakandus
Iš priežasties trūkumo materijolų, mes užsimame taisyti ir perdirbimu kitchen, bedroom ir livingroom sets. Taisymo darba tęsime iki karas bus laimėtas.
M. Petraitienė ir Sūnai
409 ir 417 Grand Street Brooklyn, N. Y.
Telephone EVergreen 7-8451

Pirkite Kalėdų Dovanas Dabar
Maži rankpinigiai palaikys jums bile daiktą Kalėdų Dovanom
Pamatykite mūsų Kalėdinių dovanų departmeną
ATEIKIT PASIRINKIT KALEDINES DOVANAS DABAR
ROBERT LIPTON 701 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.
ATDARA VAKARAIS. Tel. STagg 2-2178